

Nr. 2 /2023, Zalău, 2023

Lucrările simpozionului

Parteneriatul școală- familie

prof. Chiș Delia - Ioana

prof. înv. primar Codaț Ancuța-Loredana

prof. înv. primar Corda Cristina

(coordonatori)

Parteneriatul școală- familie

Lucrările simpozionului județean

Editura Școala Noastră

Zalău – 2023

Revista „Parteneriatul școală-familie” apare în format electronic pe CD și conține lucrările Simpozionului Județean desfășurat în cadrul proiectului educațional județean „Școala părinților. Împreună suntem mai puternici!”, inițiat de către Școala Gimnazială „Iuliu Maniu” Zalău, Ediția a II-a, 2023.

Colectivul de redacție:

Director, prof. Chiș Delia-Ioana

Prof. învă. primar Codaș Ancuța-Loredana

Prof. învă. primar Corda Cristina

Tehnoredactare:

Prof. învă. primar Codaș Ancuța-Loredana

Coperta:

Director, prof. Chiș Delia-Ioana

Prof. învă. primar Codaș Ancuța-Loredana

Prof. învă. primar Corda Cristina

ISBN : 978-630-6501-11-3

Editura Școala Noastră

Adresă: strada Simion Oros, nr.2

Telefon: 0260661396

e-mail: editura.scoala.noastra@ccdsj.ro

NOTĂ:

Întreaga responsabilitatea pentru originalitatea conținutului lucrărilor, pentru formulări sau pentru faptul că au mai fost prezentate la alte activități metodico-științifice ori publicate revine autorului/autorilor lucrărilor.

CUPRINS:

SECȚIUNEA I

LUNG ANIELA ROXANA/ PETRUS LIVIA GABRIELA

Limbajul responsabilității în comunicarea cu copiii și adolescenții..... 7

IANCHIȘ LUDOVICA

Relația școala și familia..... 12

ȘUT ADRIANA-OTILIA/ ARDELEAN-MARIAN CLAUDIA

Rolul părinților în prevenirea violenței copiilor..... 15

INDRECAN VĂLEAN ANDREEA

Relația de colaborare a părinților cu școala 19

BODA MARIANA

Dezvoltarea competențelor sociale 22

BOLOJAN LUCIA –FLORINA

„Doi parteneri, același scop -educarea copilului ” 25

MATEI BIANCA-MONICA

Lumea copiilor -din perspectiva adulților 28

IOSIF GABRIELLA

Școala și familia, împreună pentru reușita copiilor!..... 31

ANTON IOANA/ ANTON CLAUDIU

Bullying-ul școlar..... 35

CORDA CRISTINA

Importanța comunicării între școală și familie: efecte pozitive și negative 42

BANDE DANA/ BUT LETITIA

Importanța colaborării dintre grădiniță și familie..... 46

MATEI SIMINA ȘTEFANIA

Elevul de azi, părintele de mâine 49

UNGURUȘAN GABRIELA/ IEPURE ANCA

Rolul familiei în dezvoltarea copilului..... 51

GASPAR HAJNAL/ GROZA MONICA BIANCA

Influența mediului familial asupra dezvoltării copilului..... 53

STÂNEAN LIANA OANA

Educație parentală 56

RACZ ADELA-IOANA CODAȚ ANCUȚA-LOREDANA

Acasă, locul în care începe educația 57

BUZGĂU ADINA LĂCRIMIOARA

Asertivitatea în relaționarea cu copiii.....59

SECȚIUNEA II

HORVATH RODICA-IOANA

Parteneriatul școală - familie în beneficiul elevului 63

LUKACS ERIKA

Acceptă-mă așa cum sunt- Activități concrete, bune practici-..... 66

CIUPE MADALINA

Mămico, te iubesc!..... 71

SECȚIUNEA III

DASCAL MIRELA

Proiect educativ “Mame adolescente” 74

SABOU DANA ANCA

Bunele maniere – opțional 81

IEPURE CRISTINA/ GHEORGHE ALINA

Cheia succesului în educarea preșcolarilor 91

CRISTE ANDREEA- IOANA

Să îndepărțăm barierele de comunicare! 94

SECȚIUNEA I

LIMBAJUL RESPONSABILITĂȚII ÎN COMUNICAREA CU COPIII ȘI ADOLESCENȚII

Profesor consilier școlar LUNG ANIELA ROXANA
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Sălaj

Prof. PETRUȘ LIVIA GABRIELA
Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu Ilarian” Zalău

Comunicarea este un element de bază al existenței umane fără de care aceasta nu s-ar derula, ea acționând ca intermediar între noi și ceilalți, dar și ca oglindă, îndeplinind importanta funcție de control. Comunicarea reprezintă schimbul de informații, în timp ce relația de comunicare cu mediul înconjurător este cea mai importantă condiție pentru sănătatea psihică.

Comunicarea presupune interacțiune socială, prin intermediul modurilor de comportare înnăscute sau dobândite, precum și existența unor semnale verbale sau nonverbale care sunt emise și recepționate, conștient sau inconștient.

Se pot identifica două dimensiuni ale acestui proces, respectiv:

dimensiunea relațională:

- un nivel redus de comunicare determină o relație superficială, formală;
- o comunicare eficientă determină o relație profundă, serioasă.

dimensiunea comunitară: la școală, grupul de prieteni, locul de muncă, familia, orice formă de microcomunitate.

Orice atitudine pe care o abordăm comunică ceva despre noi și determină, conștient sau inconștient, o reacție de răspuns din partea celorlalți, putând fi factor declanșator și susținător constant al procesului de evoluție socială. Prin comunicare și relaționare interpersonală are loc atât autocunoașterea, cât și cunoașterea celuilalt. Subiecții care interacționează prin comunicare și modul de raportare la celălalt își modelează dimensiunile personalității. Apoi, subiecții implicați în relațiile interpersonale reprezintă personalități distincte, manifestând calități psihice, însușiri psihologice și sociale diferite.

A comunica înseamnă mai mult decât o transmitere de mesaje, înseamnă și influențarea comportamentelor celor din jur. În comunicarea părinților cu copiii și adolescenții se impune luarea în considerare a unor aspecte ce țin de răspunsul la întrebări precum:

- Avem disponibilitatea de a ne modela comportamentele, a ne modifica viziunea atunci când comunicăm?
- Ce înseamnă o comunicare care merge dincolo de text, dincolo de înțelegerea mesajelor?
- Avem disponibilitatea de a accepta că ne poate influența comportamentul chiar propriul copil?

Prin intermediul procesului de comunicare, urmărim întotdeauna patru scopuri principale:

-să fim receptati (auziți sau citiți);

-să fim înțeleși;

-să fim acceptați;

-să provocăm o reacție (o schimbare de comportament sau atitudine).

Atunci când nu reușim să atingem nici unul dintre aceste obiective, înseamnă că ceva în derularea comunicării nu funcționează corespunzător, adică ceva a interferat în transmiterea mesajelor. Orice interferează cu procesul de comunicare poartă denumirea de barieră, dificultate sau „noise”.

Câteva dintre cele mai des întâlnite bariere în comunicare sunt: critica, etichetarea, amenințarea, a da ordine, abaterea sau devierea, folosirea excesivă sau nepotrivită a întrebărilor, bariere ce țin de mediu, de limbaj, diferențe de percepție, concluzii grăbite, lipsa de cunoaștere, lipsa de interes.

Atitudinea critică este evaluarea negativă a celeilalte persoane, a atitudinilor sau acțiunilor sale. Exemple de utilizare a criticii se întâlnesc în formulări de genul: „Tu ești vinovat pentru tot ce s-a întâmplat”, „Ești singurul vinovat pentru dezastrul în care te afli”, „Nu faci nimic bine”, „Nu ți-am zis să te uiți pe unde calci?”, „De câte ori trebuie să-ți spun că nu e voie acolo?”, „De ce ai făcut asta?”.

Gândurile copilului în astfel de situații „*Iar îmi ține morală! Mai aștept un pic să se calmeze.*” accentuează barierele în comunicare, iar consecințele vizează: scăderea receptivității copilului la părerile emise de părinte; descurajarea inițiativei copilului și este una dintre cauzele apariției indiferenței copilului în relația cu adultul.

Etichetarea este caracterizarea persoanei și nu a faptei. Exemple de formulări în care apare etichetarea sunt: „Ești neatent ca de obicei, nici nu mă gândeam că ai putea fi altfel”, „Esti exact ca toți ceilalți”, „Ești o urâtă!”, „Ești o proastă!”, „Ești un bleg!”, „Ești un idiot!”. Gândurile copilului în situațiile de comunicare în care se utilizează etichetarea, „*Adulții știu mai multe decât copiii.*” duc la apariția unor consecințe precum:

- Dacă afirmațiile se repetă frecvent, atunci copiii toată viața vor fi urmăriți de această idee
- În subconștientul lor ei vor fi convinși că sunt urâți, proști, blegi sau idioți; de aceea vor încerca de câte ori se va ivi ocazia, să demonstreze că nu este așa;
- Scade nivelul stimei de sine;
- Apare complexul de inferioritate.

Amenințarea presupune încercarea de a comanda acțiunile celeilalte persoane prin amenințarea ei cu privire la consecințele negative care vor urma. Exemplele de situații în care este folosită amenințarea: „Faci ce spun eu altfel o vei păți!”, „Dacă te mai aud că te mai plângi vreodată .....”, „Dacă nu vii acasă cu rezultate bune ai încurcat-o!”.

Gândurile copilului „*Părintele acesta al meu e periculos!*” „*Cu el nu e de glumit!*” „*Ar trebui să am grijă de acum încolo!*” duc la următoarele consecințe: principală preocupare a copilului va fi să nu greșescă; nu va avea curajul să facă ceva decât dacă rezultatul este pozitiv; produc teamă, supunere, resentiment, ostilitate.

A da ordine presupune a comanda unei persoane să facă ceea ce vrei tu să facă provocând reacții de rezistență, agresive: „Cere-ți iertare imediat!” „Fă-ți tema imediat!” „Faci cum spun eu că așa e bine”.

Abaterea sau devierea se referă la încercarea de a schimba cursul discuției de la preocupările celeilalte persoane la propriile preocupări: „Nu te mai enerva mai bine spune-mi ce avem de făcut mâine!”, „Nu te mai gândi la ce s-a întâmplat, hai să vorbim despre altceva.”

Folosirea excesivă sau nepotrivită a întrebărilor- întrebările închise sunt de cele mai multe ori bariere în comunicare.

Bariere de mediu sunt reprezentate de: climat de muncă necorespunzător (poluare fonică ridicată);

Bariere de limbaj: cel ce vorbește și cel ce ascultă se pot deosebi ca pregătire și experiență determină inadecvarea comunicării.

Pentru a surmonta obstacolele, dificultățile, barierele de comunicare se pot utiliza următoarele modalități:

- Impuneți-vă să nu vă enervați! Este un lucru greu, dar absolut esențial în cazul în care doriți să se calmeze interlocutorul.
- Ascultați, dacă doriți să înțelegeți, arătați-vă preocuparea și prin mijloace nonverbale
- Vorbiți pe un ton calm!
- Faceți afirmații care să degaje înțelegere de genul:ascultarea atentă, răbdătoare și încurajatoare a mesajelor primite din partea celor din jur, concomitent cu efortul de a înțelege exact sensul acestor mesaje;
- Comunicarea nonverbală e foarte importantă la această vârstă: o îmbrățișare, o mângâiere, o bătaie pe umăr, semnul victoriei sunt tot atâtea semne nonverbale pe care adolescentul le traduce în manifestări de încredere și respect, la fel încurajările scurte care întăresc comportamentul, amplifică efortul de învățare : „așa,bine, mai încearcă, ești pe aproape, asta e, bravo, așa te vreau”.
- Limbajul responsabil-o formă de comunicareprin care îți exprimi propriile opinii și emoții fără să ataci interlocutorul
- Crearea de mesaje de tip „EU”

Limbajul responsabilității este o formă de comunicare prin care îți exprimi propriile opinii și emoții fără să ataci interlocutorul. Este o modalitate de evitare a criticii, etichetării, moralizării interlocutorului, focalizând conversația asupra comportamentului și nu asupra persoanei.În acest tip de limbaj, persoana își poate comunica emoțiile și descrie cu exactitate comportamentul, fără a face evaluări sau atacuri la persoană.

Limbajul responsabilității utilizează 3 componente:

1. Descrierea comportamentului- Exemplu: „când nu dai telefon acasă” , „când nu respecti regula” , „când vorbești urât cu mine.”

2. Exprimarea propriilor emoții și sentimente ca o consecință a comportamentului interlocutorului- Exemplu: „...mă îngrijorez că s- a întâmplat ceva cu tine...” , „mă supără când...”, „sunt furios când...” .

3. Formularea consecințelor comportamentului asupra propriei persoane- Exemplu: „...pentru că nu știu unde ai putea fi.”, „pentru că nu-mi place să nu respectăm regulile”.

Fie că discutăm cu cineva din familie, coleg de serviciu, partener sau cu un copil, atunci când începem anumite afirmații cu „Eu” în loc de „Tu”, transmitem sentimente, nevoi și așteptări într-o manieră asertivă, fără a-l face pe celălalt să se simtă atacat, reducând riscul de conflicte și stimulând cooperarea celuilalt. Astfel, ne concentram, mai degrabă, pe efectele acțiunilor celuilalt, decât pe

acțiunea în sine. Atunci când comunicarea de tip „eu” este congruentă și cu limbajul nostru non-verbal, prin tonalitatea, mimica, gestică sau postura pe care o avem, va spori receptivitatea celuilalt când va auzi modul în care acțiunile lui îi afectează pe ceilalți, fără a se simți acuzat sau criticat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băban A., (2001), *Consiliere educațională*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
2. Bolboceanu, A., (2005), *Impactul comunicării cu adultul asupra dezvoltării intelectuale în diferite perioade ale ontogenezei: Teză de dr.hab. în psihologie*. Chișinău
3. Dumitriu, Gh., (1998), *Comunicare și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Stanton, N., (1995), *Comunicarea*, Editura Societatea „Știința&Tehnică” SA, București
5. Tereșciuc, R., Berezovschi, N., (2000), *Psihologia aptitudinilor comunicative: Monografie*, Editura USM, Chișinău

RELAȚIA ȘCOALA ȘI FAMILIA

Prof. IANCHIȘ LUDOVICA
Școala Gimnazială Porolissum, Zalău

Dacă-ți iubești copilul, arat-o prin educația pe care i-o dai.

Fără îndoială, relația părinte copil este importantă. Aceasta afectează în mod direct dezvoltarea fizică, emoțională și socială a copilului. Afectează și stilul de atașament al acestuia. Stilul de atașament va determina personalitatea, comportamentul și alegerile pe care viitorul adult le va face în viața sa.

Educația nu înseamnă doar cunoaștere, ci și *formarea spirituală a omului sau cultivarea bunății sufletului ca frumusețe a acestuia în relația lui cu semenii și cu societatea.*

Atitudinea față de școală este importantă pentru adaptarea sa și pentru o stare socioemoțională echilibrată. Copiii care au o percepție pozitivă despre școală vor avea performanțe

școlare mai bune și se vor adapta mai bine din punct de vedere social decât cei care percep școala într-un mod negativ.

Calitatea relațiilor dintre cadru didactic și copil, experiențe cu ceilalți preșcolari și atitudinea familiei față de procesul de învățare conformitate factori care influențează percepția copilului față de școală. Încrederea și acceptarea susțin tot ceea ce se petrece în cadrul parteneriatului părinte-educatoare sau familie-grădiniță-comunitate. Cadrele didactice trebuie să ofere un model părinților, pentru ca aceștia să știe cum să acționeze. De asemenea, cadrele didactice au nevoie să fie familiarizate cu modelul părinților pentru a facilita modelarea în domenii: cum percep părinții comportamentul cadrelor didactice cu preșcolarii; cum se raportează ei ca familie la procesul de educație; cum privesc părinții cadrele didactice în comunitate; cum îndeplinesc fiecare rolurile. Simpla decizie de a se angaja în formarea relației este un pas major spre dezvoltarea unor relații semnificative și pozitive cu părinții. Decizia de a stabili relații pozitive cu părinții schimbă perspectiva și fundamentează natura și frecvența interacțiunilor. Preocuparea de a interacționa frecvent cu familia este un indicator al grijii pentru aceasta și exprimă dorința educatoarei de a forma un parteneriat. Este important să știm că nevoile și scopurile părinților se modifică pe măsură ce copilul se dezvoltă; de aceea, preocuparea pentru înțelegerea acestora va crește. În relațiile cu familia, trebuie să evidențiem începuturile utilizate de aceasta pentru a satisface nevoile copilului. Părintele poate fi el însuși educator, beneficiind de programe educaționale care să îl ajute să descopere calitățile copilului. Este puțin probabilă proiectarea unui veritabil parteneriat între familie și școală, care să faciliteze o evoluție adecvată a fiecărui individ pe întregul traseu al dezvoltării și să promoveze progresul în învățare, în condițiile absenței acelor coordonate în care se află acum acest demers. Acesta vizează studierea într-o manieră integrativă a celor doi factori fundamentali implicați în educația copilului, deoarece abordarea izolată sau ignorarea uneia dintre ei poate duce la erori majore. Mai mult, interdependența nevoilor „micului om” impune necesitatea unui echipe care să le abordeze, echipă din care face parte familia și școala (dar nu numai), ca factori catalizatori și declanșatori de resurse. Se impune în acest context o reconsiderare a misiunii școlii, dar și o redefinire a rolului familiilor. Astfel, cadrul menționat includerea interrelațiilor și intercondiționărilor conturate de nișa de dezvoltare, dar și a implicațiilor pentru această interacțiune le are în planul dezvoltării. Astăzi, relația familie-școală este o prioritate. Însă este nevoie de timp și de efort, deoarece probleme comportamentale și de educație ale elevilor nu dispar după o singură intervenție. Uneori, atât familia, cât și școala vor fi nevoite să lucreze împreună ani întregi pentru soluționarea problemelor comune și pentru a-și oferi ajutor reciproc în vederea

accelerării progresului școlar al copiilor. În același timp, este nevoie de acceptare necondiționată a celuilalt. Relațiile de colaborare sunt mult mai îmbunătățite atunci când educatorii îi abordează pe părinți la nivelul la care se află aceștia, nu la nivelul la care ei cred ca ar trebui sau ar putea să fie. Astfel, sensibilitatea la diferențele dintre părinți în ceea ce verifică timpul, aptitudinile și cunoștințele lor va împiedica emiterea de judecăți nefondate. Privind parteneriatul familie-școală cu deschidere și interes, într-o manieră dinamică și flexibilă, suntem în măsură să evităm o anumită rutină a relaționării și să depășim modalitățile tradiționale, clasice, de lucru cu părinții. În cadrul unor coordonate definite de respect mutual, permisivitate, acceptarea necondiționată, căldură, empatie și absența oricărei exploatari, parteneriatul are șansa de a fi constructiv. Numai astfel vom reuși să găsim în psihologia educațională un loc adecvat parteneriatului, astfel perspectiva din care sunt privite locul și rolul copilului să permită o conexiune eficientă a școlii cu viața reală, elevul învățând în cele din urmă să fie bine încă în realitate și, în același timp, un model pentru alții.

Astăzi, Familia și Școala, ca factori educaționali decisivi, au responsabilitatea de-a spori cooperarea în vederea educării și formării copiilor și a tinerilor pentru o viață armonioasă în familie și în societate, dar și pentru a deveni cetățeni buni.

BIBLIOGRAFIE:

1. Nica I. Țopa L. Colaborarea școlii cu familia elevilor din clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București , 1974
2. Revista Învățământului preșcolar 2005

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN PREVENIREA VIOLENȚEI COPIILOR

Prof. înv. primar ȘUT ADRIANA-OTILIA

Prof. înv. primar ARDELEAN-MARIAN CLAUDIA

Școala Gimnazială "Simion Bărnuțiu" Zalău

Într-o lume tot mai grăbită și cu timp liber drămuț, găsim din ce în ce mai puține momente pentru copiii noștri. Familia trebuie să fie alături de reprezentanții școlii, aceasta având un rol esențial în formarea personalității copiilor. Din nefericire, mulți părinți lasă doar în sarcina școlii problema educației, îmbrățișând așa-zisul „liberalism educațional” fără discernământ.

Mass-media, cercetările și statisticile oficiale raportează o creștere spectaculoasă a fenomenului în ultimele trei decenii în mai multe țări ale lumii. Violența fizică și verbală sunt două dintre cele mai des întâlnite tipuri de violență în școlile din Europa. În Suedia, 22% dintre elevii de sex masculin cu vârsta cuprinsă între 13-17 ani sunt implicați în trei sau mai multe violențe fizice anual. În Germania, 53% dintre băieți au admis că au fost implicați în violențe fizice în școală, în decursul unui an. Un studiu britanic a ajuns la concluzia că, în fiecare an, 10 elevi au tentative de suicid, determinate de actele de violență de la școală. Violența verbală este considerată mai stresantă decât atacurile fizice de către 80% din victimele violențelor, iar 30% dintre aceste victime afirmă că agresiunile le afectează capacitatea de a se concentra asupra sarcinilor școlare. Rezultatele sondajului realizat de UNICEF asupra opiniilor, temerilor, speranțelor și viselor copiilor, la care a participat un eșantion de 400 de copii și adolescenți (8-17 ani) cuprinși în sistemul de educație publică din țara noastră, a pus în evidență faptul că 39% dintre subiecți se confruntă cu violența și comportamentul agresiv/ violent în școală. Nivelul de violență în unitățile de învățământ preuniversitar din România a devenit îngrijorător în ultimii ani.

Autoritatea părinților este o problemă de actualitate, mai ales în condițiile apariției atâtor tentații nefaste pentru tineri. În condițiile în care exemplul negativ a devenit mai puternic decât exemplul pozitiv, părinții trebuie să vegheze asupra tuturor aspectelor legate de educația propriilor copii. Cei care cred că toate sarcinile pot fi lăsate în grija școlii trebuie atenționați de învățătorul sau dirigintele copilului. "Școala de acasă" are rol hotărâtor în atitudinea pe care tinerii o adoptă față de învățătură și față de manifestările în cadrul societății.

Orice părinte, indiferent de pregătirea pe care o are trebuie să observe și să se străduiască să înțeleagă schimbările care se produc în timpul creșterii, în sensibilitatea și manifestările copilului,

pentru a-i putea asigura o autoritate întemeiată pe realitate și nu pe iluzii. Chiar dacă nu este primul copil din familie, observarea lui atentă e absolut necesară pentru că individualitatea lui face să nu se potrivească tiparul folosit la fratele mai mare. Părinții trebuie să înțeleagă că autoritatea nu înseamnă ascultare oarbă din partea copiilor și dictatură impusă de părinte. Autoritatea părintească înseamnă interes crescut pentru personalitatea fiecărui copil, respect pentru valorile de care dispune și o abilitate îndrumare spre ceea ce este pozitiv și necesar pentru reușita lui școlară și socială.

Chiar în cadrul aceleiași familii, pentru fiecare copil, trebuie adoptate metodele potrivite cu personalitatea acestuia. Altfel spus, în funcție de situațiile familiale, se impun diferite tipuri de autoritate părintească. Autoritatea părintească nu se exercită doar prin prezența părintelui, ci prin sfaturile date în timp și la timp care, fiind înțelese (prin discutarea lor deschisă, nu prin impunerea forțată), își au locul bine stabilit în conștiința copilului. În niciun caz nu trebuie stabilite măsuri de felul ”ascuți de mine chiar de nu îți convine” sau „te spun lui tata când vine”. Indiferent dacă este vorba despre un școlar mic sau de unul care are vârsta adolescenței, el trebuie tratat cu respect, iar măsurile luate trebuie discutate, fiecare având posibilitatea să-și expună punctul de vedere. În acest mod, părintele își va da seama de felul cum gândeste copilul, de nevoile lui afective, de modul în care ar urma să acționeze .

Atitudinile și cerințele mamei și ale tatălui trebuie să fie unitare pentru copil. Când este vorba de autoritate, corect este să nu apară un părinte mai „înțelegător” pentru că această îngăduință va fi speculată în detrimentul propriei realizări. Este absolut indispensabil ca părinții să reprezinte, în ochii copilului, o autoritate. Este bine știut faptul că pentru tineri (și pentru copii) oamenii fermi și puternici au constituit întotdeauna un punct de atracție, un model de urmat.

Autoritatea părintească nu se realizează pe bază de „rețete”, ci se câștigă în timp, prin punerea de acord a pretențiilor manifestate față de copil, în funcție de vârsta lui, de dorințele acestuia. O condiție obligatorie în existența unei autorități sănătoase și reale o constituie afecțiunea. Testele de cunoaștere, aplicate la diferite vârste, evidențiază faptul că, din multitudinea tipurilor de autoritate părintească identificate, cel preferat de copii este acela în care se simt „prieteni ai părinților”. Atunci când e înarmat cu o disciplină interioară — rezultată din rigorile impuse de părinți (cu subordonările inerente) — copilul se va simți sigur de el, va fi liber în mișcări, devine pregătit pentru viață.

Părinții trebuie să știe că orice produs al activității umane este apreciat după calitatea sa, iar realizarea calității — în ceea ce privește educația copiilor — presupune exigență. Mulți dintre părinți confundă exigența cu severitatea și abdică în fața ei. O cauză ar putea fi necunoașterea sau

indiferența, dar vina cea mai mare poate fi atribuită atitudinii părinților față de îndatoririle lor de educatori.

A fi exigent, ca părinte, față de copii, înseamnă să contribui la formarea personalității lor, a le crea sentimentul de responsabilitate față de propriile acțiuni. Avantajele și responsabilitățile oferite fără discernământ canalizează personalitatea copilului pe piste periculoase.

Există părinți pentru care educația înseamnă maniere alese sau care investesc în copiii lor propriile idealuri nerealizate, silindu-i spre orientări străine de chemarea lor. Nu lipsește nici categoria părinților veșnic nemulțumiți, care își descurajează mereu copiii, determinându-i să devină încăpățânați.

„Meseria de părinte” cere dragoste, dar și judecată limpede; calitățile copilului trebuie recunoscute și apreciate, dar, la fel de bine, trebuie observate și greșelile sau neîmplinirile spre a putea fi ajutat să le depășească. Ca părinți, trebuie să pretindem copiilor noștri atât cât pot ei da — nici mai mult, nici mai puțin — dacă s-ar putea. Respectând drepturile lor, respectându-le posibilitățile, putem să le cerem să ia parte la activitatea din familie, să învețe, să respecte oamenii, dând dovadă de educație sănătoasă, bun simț și morală creștină în toate împrejurările.

Părinți sau dascăli, cei care se respectă vor impune, din dragoste, restricții, învățându-i pe copii că în viață, la fel ca în jocurile lor, trebuie respectate niște reguli. Astfel, exigența poate duce la nemulțumiri trecătoare, dar poate garanta beneficii durabile.

Așa cum dascălul adevărat știe să găsească o cale potrivită pentru a îmbina exigența cu libertatea necesară unui act educativ de calitate și părinții trebuie să descopere calea de mijloc între exigență și libertate. Dacă nu sunt siguri că este corectă atitudinea lor față de educația propriilor copii, pot apela la cei care în școală instruiesc și educă, zidesc și formează personalități.

Autoritatea părinților se bazează pe respectul rezultat din întreaga comportare față de propriul copil. Așa cum lipsa de exigență reprezintă o greșeală, la fel se întâmplă și cu exigența exagerată. Autoritatea se construiește cu tact și afecțiune, cu răbdare în timp, nu prin daruri sau promisiuni, prin bunătate fără limite sau pedepse aspre. Copiii trebuie să se simtă parteneri în activitatea de educație. „A preveni e mai ușor decât a corecta” ni se pare a fi deviza potrivită în etapa actuală, atât în privința educației din familie, cât și a celei din școală.

Când se vorbește despre violența școlară aceasta este asociată, în general, cu zonele urbane dificile, cu periferiile, acolo unde sărăcia este la ea acasă, fiind considerate drept surse favorizante, atât factorii exteriori școlii — factorul familial, factorul social, factorul individual — cât și un factor intern școlii - școala, ca sursă de violență.

Climatul socio-afectiv și moral al familiei este mult perturbat atunci când în familie sunt cazuri de alcoolism, de imoralitate și de antecedente penale. ”Copiii proveniți din familii cu perturbări ale climatului moral, socio-afectiv și cu o atmosferă conflictuală se pot asocia mai ușor grupurilor delictogene” (H. G. Edler, J. Ranschburg)

Eșecul școlar este un factor des întâlnit la cei care manifestă comportamente violente. Dintre indicatorii care sunt utilizați pentru aprecierea unei situații de eșec școlar sunt de menționat: abandonarea precoce a școlii, decalaj între potențialul personal și rezultate, incapacitatea de a atinge obiectivele pedagogice, inadaptarea școlară. ”Alcoolul, drogurile se constituie în factori de risc în comiterea unor acte antisociale bazate pe violență.”

În mediul social sunt numeroase surse care să inducă, să stimuleze și să întrețină violența școlară: situația economică, slăbiciunea mecanismelor de control social, inegalitățile sociale, criza valorilor morale, mass-media, disfuncționalități la nivelul factorilor responsabili cu educația tinerilor, lipsa de cooperare a instituțiilor implicate în educație.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mărginean, Ioan - *Proiectarea cercetării sociologice*, Iași, Editura „Polihrom” 2000;
2. Radu, I. - *Psihologie școlară*, București, Editura „Științifică”, 1974;
3. Radu, I. - *Procesul de învățământ*, Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 2001.
4. <https://www.scribd.com/doc/311807563/Proiect-de-Cercetare>
5. <https://insp.gov.ro>

RELAȚIA DE COLABORARE A PĂRINȚILOR CU ȘCOALA

Prof.înv.primar INDRECAN VĂLEAN ANDREEA

Liceul de Artă „Ioan Sima”, Zalău

În această lume aflată în permanentă schimbare, aflată sub presiunea competițiilor de orice fel, părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop și anume, implicarea familiei în educație, a existat de generații.

Famiiliile trebuie să fie implicate în îmbunătățirea învățării acasă, precum și în școală, dacă vrem să avem copii care să devină persoane instruite. Famiiliile pot întări învățarea acasă, prin implicarea în școlile în care studiază copiii lor, încurajându-i pe aceștia să participe la lecții și susținându-le interesul pentru discipline incitante și lărgindu-și propriile abilități parentale.

Toate acestea sunt utile, pentru că famiiliile în societatea modernă se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției din partea copiilor lor, precum și cu poveri economice, care forțază tot mai mulți părinți să lucreze în afara căminului și limitează serios timpul pe care aceștia îl petrec cu copiii lor. Provocările respective sunt complicate și de lipsa comunicării între școli și famiili și de faptul că adesea practicile școlare eșuează în a veni în întâmpinarea nevoilor multor famiili ale elevilor.

În același timp, există semne conform cărora legăturile dintre cele două instituții pot deveni mai puternice. Părinții își doresc foarte mult ca cei mici să lucreze cu școala pentru a atinge succesul.

Școlile pot și chiar joacă un rol important în întărirea acestor interdependențe. Părinții se întorc către școală pentru a fi îndrumați. Când profesorii și conducerea sunt dornici să-i atragă pe părinți, atunci rezultatele copiilor se îmbunătățesc. Există multe inițiative promițătoare care demonstrează căile inovative de a îndrepta famiiliile către procesul de învățământ. Prin astfel de eforturi, precum și altele asemănătoare, școlile vor obține un sprijin și mai mare din partea părinților și se va observa mai clar progresul elevilor.

Orice tip de efort, realizat pentru a oferi părinților mai multe oportunități de a-și ajuta copiii să învețe, va necesita o schimbare în atitudinea publică, în ceea ce privește importanța învățământului,

va implica o dorință a educatorilor de a regândi fundamental rolul părinților, al relațiilor școală-familie și va solicita cooperarea întregi comunități. (Păunescu, G.,2008)

Famiile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să-și dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copii și-i trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că le va fi furnizat sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Cercul acesta, în care casa și școala își împart acțiunea asupra capacităților copiilor, este unul ce a fost considerat centrul dezvoltării, al dezbaterilor și al obținerii informațiilor de orice natură. Majoritatea instituțiilor educaționale au un grup formal de legătură școală – familie, fie că este comitetul de părinți, consiliul școlii sau „camera părinților”, în unele state, dar toți lucrează pentru a crea o punte între familie și sistemul de învățământ. Relațiile sunt denumite diferit : „implicare parentală”, „relații școală-familie”, dar toate reprezintă convingerea că dacă adulții – în cadrul celor două instituții – comunică și colaborează, atunci cei care vor avea de câștigat sunt numai și numai copiii.

Atât părinții, cât și educatorii au un interes deosebit față de succesul copiilor și dețin și sistemul de legături care să le faciliteze reușita. Nimeni nu trebuie să se îndoiască de acest aspect. Însă conceptualitatea și operaționalizarea legăturilor familie – școală a fost realizată în moduri diferite de practicieni, creatori și de politici educaționale și cercetători, care au avut idei anume referitoare la drepturile, rolurile și responsabilitățile participanților la educație. Pentru unii, centrarea pe acest tip de cercetare a constat în descrierea programelor și a practicilor care să determine creșterea implicării părinților în activitățile legate de școală. În cadrul acestei literaturi, se fac conexiuni între practică și rezultate.

Se pot deosebi trei etape în evoluția relației familie- școală:

a. Etapa școlii autosuficiente: școala este considerată o instituție închisă, care nu influențează mediul familial și nu se lasă influențată de el.

Caracteristicile acestei etape sunt: contactele cu părinții sunt rare, formale; părinții acceptă ideea că nu au nimic de văzut despre ceea ce se întâmplă în școală; administrația alege școala pentru copii; părinții nu participă la consiliile de administrație școlară;

b. Etapa de incertitudine profesională: profesorii încep să recunoască influența factorilor familiari asupra rezultatelor școlare dar părinții continuă să creadă că școala este autosuficientă. Caracteristicile etapei sunt: tendința de a crește acuzarea familiei pentru proastele rezultate școlare; administrația școlară are tendința de a conserva atitudinea din etapa anterioară; contactele formale, de rutină cu părinții continuă; apar experiențe localizate privind comunicarea cu părinții; apar organizațiile voluntare de părinți; se constituie consilii de gestiune școlară, în care participarea

părinților are un rol minor, nedecizional; formarea profesorilor abordează relația familie-școală ca o problemă de importanță secundară.

c. Etapa de dezvoltare a încrederii mutuale:

Părinții și profesorii descoperă împreună că neîncrederea este puțin câte puțin înlocuită cu încrederea unora față de alții. Caracteristicile etapei sunt: relația cu familiile este din ce în ce mai încurajată de școală; consiliul școlar include reprezentanți ai (asociațiilor) părinților, cu rol decizional în toate problemele educaționale; organizațiile de părinți sunt acceptate și încurajate în activitatea școlară; profesori specializați (consilieri) tratează problemele excepționale ale colaborării cu familiile; organizațiile de profesori recunosc statutul și rolul asociațiilor de părinți; administratorii și politicienii educației insistă asupra importanței relației familie-școală; formarea profesorilor abordează problema relației cu familia, ca una din problemele importante; se organizează cursuri pentru profesori și părinți.

Se prevede ca în țările Comunității Europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia în care accentul este pus pe un angajament mutual clar stabilit între părinți și profesori, pe un "contract parental" privind copilul individual; contractul între familia și școală nu se mai consideră doar ca un "drept opțional", ci ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu educatorii.

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SOCIALE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ

Profesor consilier școlar, BODA MARIANA
Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Sălaj
Școala Gimnazială „Iuliu Maniu” Zalău
Școala Gimnazială nr. 1 Românași

În literatura de specialitate competența socială este definită ca “abilitatea de a manifesta comportamente adecvate și acceptate din punct de vedere social, care au consecințe pozitive asupra persoanelor implicate și permit atingerea unor scopuri” (Catrinel și Kállay, 2007). A avea abilități sociale, potrivit acestor autori, presupune comunicare interpersonală eficientă, inițierea și menținerea unei relații, integrarea într-un grup, colaborare, cooperare cu ceilalți în rezolvarea unor sarcini, lucru în echipă, respectarea regulilor aferente unei situații sociale, toleranță, acceptarea diversității, căutare și oferire de ajutor, rezolvarea și negocierea conflictelor.

Studiile realizate în domeniul educațional au arătat faptul că „deprinderile sociale insuficient dezvoltate sunt asociate cu performanțe academice scăzute, probleme emoționale și comportamentale, dificultăți de adaptare socială” (Trower și Hollin, 1986 apud. Băban, 2001). Copiii care au abilități sociale slab dezvoltate au o posibilitate mai mare de a fi respinși de ceilalți, de a dezvolta comportamente nesănătoase, de a avea dificultăți în menținerea relațiilor sociale.

Dezvoltarea deficitară a competențelor emoționale și sociale la vârsta școlară mică are consecințe negative pe termen lung asupra funcționării și adaptării individului în adolescență sau în viața adultă (Catrinel și Kállay, 2007). Moisin (2010) spunea „Casa morală a adultului este clădită pe fundamentul moral al copilăriei”.

Un factor major care determină succesul școlar și trăirea unei stări de bine, este ceea ce M. Bernard (2003, 2004) a numit abilitățile sociale și emoționale ale copiilor (Glava, Pocol, Tătaru, 2009). Familia și școala au un rol fundamental în dezvoltarea și menținerea stării de bine.

În stadiul școlarității mici, este important încurajarea copiilor în inițierea, întreținerea și menținerea relațiilor sociale, deoarece copilul cu competențe sociale se adaptează mai eficient situațiilor cu care se confruntă în viață. Copiii învață o serie de abilități, deprinderi și interacțiuni sociale. Ei reușesc să înțeleagă și alte puncte de vedere, să-și dezvolte unele norme de grup, să

negocieze, să-și controleze mânia, înțeleg treptat valorile sociale - ceea ce contribuie la formarea comportamentelor prosociale. În această perioadă copilul începe să fie conștient de calitățile sale, este preocupat de sine, descrie sinele în termeni de tendințe sociale, respectiv în termeni de caracteristici psihologice. Dezvoltarea stimei de sine se bazează pe conștientizarea competenței personale, pe rolul pe care îl ocupă în grupul social, în grupul de prieteni. La începutul vârstei școlare mici, copilul dorește foarte mult să fie aprobat de ceilalți, să se remarce în ochii adultului, dorește să evite pedepsele, se supune sancțiunilor, sancționează greșelile altora. Treptat crește capacitatea de auto-observare, abilitatea de a face comparații între caracteristicile personale prezente și trecute. În această etapă copilul se preocupă și de atașarea față de alte persoane. Faptul că dau importanță mare prietenilor nu reduce importanța familiei. Imitarea adultului, identificarea cu părinții sau cu alți adulți, dorința copilului de a demonstra că nu mai este mic, constituie o cale de socializare afectivă. Deci rolul adultului este foarte important, el devine model pentru copil.

Activitatea ludică este considerată de Karl Groos un „pre-exercițiu”, un exercițiu care pregătește viitorul adult. Maria Ramona Neagu (2011) sublinia „în cadrul jocului, prin imitare, mimare, exersare, cercetare, elevul modelează creativ realitatea și își formează capacitatea de a se adapta la cerințele sociale, dezvoltându-și personalitatea”. Prin joc, copilul învață, își utilizează creativitatea, depune efortul necesar unei activități de muncă. Totodată, s-a demonstrat că jocul este important pentru dezvoltarea personalității copilului, și prin joc se dezvoltă competențele și capacitățile de bază (Hayes, Orrell, 2003 apud. Golu, 2009). Jocul produce bucurie, plăcere, însă nu este numai o simplă distracție, ci prin joc copilul se dezvoltă, descoperă lumea și viața, o cercetează, o prelucrează și o transformă în învățare, în experiență.

Copiii au nevoie de joacă. Ei se pot bucura de joc aproape în orice moment. Știind că și cel mai simplu joc are numeroase semnificații asupra dezvoltării copilului, este foarte important să creăm cât mai multe oportunități de a se juca. Jocul le oferă posibilitatea de a se comunica, de a interacționa, de a încerca rolurile adulților, de a exersa și dezvolta abilități sociale, de a respecta anumite reguli. Jocul îi dezvoltă creativitatea, atitudinea critică, sentimentele morale și sociale (prietenia, solidaritatea etc.), capacitatea de rezolvare a problemelor, capacitatea de a lua decizii. De asemenea, este un mijloc de manifestare a emoțiilor și sentimentelor, contribuie la dezvoltarea conduitei voluntare și a trăsăturilor de caracter. Așa cum sublinia și Moisin (2010) „...Prin joc se poate studia, dar totodată, se poate corecta caracterul copilului, se poate modela pozitiv personalitatea sa.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Badea, E., (1993), Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani cu aplicație la fișa școlară, Editura Didactică și pedagogică R.A., București.
2. Băban, A. (coord.), (2001), Consiliere educațională: ghid metodologic pentru orele de dirigiență și consiliere, Editura Imprimeria "Ardealul", Cluj-Napoca.
3. Botiș, A., Mihalca, L., Tudose D.-E.(coord.), (2007), Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani: ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, Editura Alpha MDN, Buzău.
4. Catrinel, A. Ș., Kállay, É., (2007), Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Editura ASCR, Cluj-Napoca.
5. Cerghit, I., (2006), Metode de învățământ, Editura a IV a rev. Polirom, Iași.
6. Chateau, J., (1975), Copilul și jocul, Editura Didactică și Pedagogică, București.
7. Debesse, M., (1970), Psihologia copilului: de la naștere la adolescență, Editura Didactică și pedagogică, București.
8. Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L.(coord.), (2009), Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar, Editura Paralela 45, Pitești.
9. Golu, F., (2009), Pregătirea psihologică a copilului pentru școală, Editura Polirom, Iași.
10. Moisin, A., (2010), Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală: îndrumător pentru părinți, educatori, învățători, diriginți și profesori, Editura Didactică și Pedagogică, București.
11. Neagu, M. R., (2011), Jocul didactic – cale de acces spre sufletul copilului, Rovimed publishers, Bacău.
12. Șchiopu, U., Verza, E., (1997), Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții – ediția a III-a revizuită, Editura Didactică și pedagogică R.A., București.

„DOI PARTENERI, ACELAȘI SCOP -EDUCAREA COPILULUI ”

Prof.înv.primar BOLOJAN LUCIA –FLORINA

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu ” Zalău

Educația este o acțiune la care își dau concursul școala și familia. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școala și familie este stringentă.

Școala nu-și poate realiza pe deplin sarcinile, dacă nu cunoaște condițiile familiale de muncă și viața ale copiilor.

Parteneriatul între școala și familie și-a demonstrat eficiența pretutindeni unde a fost aplicat, dacă s-au respectat anumite condiții de realizare a acestuia:

- părinții să fie percepuți de către cadrele didactice ca persoane active și valoroase pentru educarea copiilor;
- părinții să se implice în mod concret în luarea de decizii referitoare la activitățile extrașcolare, la modificarea orarului, la stabilirea disciplinelor opționale;
- responsabilitatea pentru evoluția copilului să fie împărțită între școala și familie.

Părinții nu pot cunoaște pe deplin psihologia copilului lor, dacă nu află și modul lui de comportare în condițiile școlare. Activitatea de acasă este o continuare a activității pedagogice de la școala și invers – activitatea de la școala este o continuare a activității de acasă.

La ședințele cu părinții am vorbit pe larg despre modul în care aceștia își pot ajuta copii la învățarea lecțiilor, dar mai ales la controlul temelor pentru acasă. Copilul nu trebuie să vină la școala cu temele nefăcute. De aceea, părinții trebuie să cunoască cum se controlează și cum poate fi ajutat copilul în cazul în care întâmpină unele greutăți în rezolvarea lor.

Totodată, părinții trebuie să cunoască dacă copilul lor are o comportare corectă față de învățător și colegii de clasă, dacă purtarea lui pe strada sau în alte locuri în afara școlii este corespunzătoare.

Din experiența pe care am avut-o până în prezent, mi-am dat seama că există familii care se mândresc cu atitudinea severă față de copii. Severitatea este necesară, dar cu măsură, altfel copilul crește timorat de gândul pedepsei, începe să mintă și se îndepărtează de părinți.

Am avut copii care începeau să plânga când obțineau calificative de bine sau suficient, spunând că vor fi batuți sau pedepsiți de către părinți.

Mai gravă este situația în care părinții sunt împărțiți în “doua tabere”: unul sever, iar celălalt indulgent.

Severitatea exagerată își va lăsa amprenta asupra personalității în formare a copilului. Astfel de părinți impun un regim de viață și de învățătura peste limitele de toleranță psihologică și psihofiziologică specifică vârstei. Ei impun copiilor lor un volum prea mare de sarcini, interzic participarea la activități recreative, la jocurile specifice vârstei și fac uz frecvent de pedepse care lezează demnitatea copiilor, chiar pedepse corporale.

La celalalt pol se afla parinții superprotectori, cei care se învârt în jurul poftelor copilului. Un astfel de copil va ajunge un egoist, pentru că în familia sa el a cunoscut numai drepturi, nu și îndatoriri. Cu acești copii se lucrează foarte greu și devin dificili, deoarece ei cred că și la școala vor avea parte de aceleași privilegii.

Atitudinea protectoare a părinților se poate manifesta și prin limitarea excesivă a libertății și independenței de acțiune, a inițiativei copilului.

Părinții devin deosebit de preocupați de copil, manifestă o teamă permanentă pentru viața și activitatea copilului lor și de aceea stabilesc ei direcțiile de acțiune și comportare fără să accepte abateri, plângeri și nemulțumiri. Principala consecință se exprimă într-un comportament lipsit de inițiativă, instalarea unei temeri nejustificate de acțiune și mai ales de consecințele ei, în ultima instanță timiditate exagerată.

Obiectivul primordial al parteneriatului școala – familie îl reprezintă obținerea succesului școlar. Evoluția pozitivă în planul activității școlare se exprimă prin termenii de progres, reușita și succes școlar.

Progresul – arată obținerea anumitor stări calitative superioare în raport cu o perioadă comparată. Poate fi continuu sau periodic.

Reușita școlara se referă la nivelul de realizare a unui obiectiv propus pentru o durată mai mare de timp.

Succesul școlar se exprimă prin raportarea performanțelor elevului la cerințele programei școlare și la finalitățile învățământului.

Un parcurs școlar negativ este reflectat de termenul de insucces școlar.

Insuccesul sau eșecul școlar cunoaște două faze:

- în faza inițială – elevul trăiește sentimente de nemulțumire, are o motivație săracă, fie la o disciplină sau un capitol (pentru o scurtă perioadă de timp).

Această fază se poate depăși cu ușurință prin mobilizarea resurselor proprii sau printr-o

atenție deosebită din partea învățătorului.

- a doua faza – de instalare evidentă și stabilă a insuccesului școlar, elevul evită efortul individual și își exprimă aversiunea față de învățatura, profesori, tot ceea ce este legat de școală. Inregistrând mari lacune în cunoștințe, el poate ajunge la repetenție, exmatriculare sau chiar abandon școlar.

Școlarul are nevoie acasă de un mediu de viață în care să se simtă în siguranță. Într-un climat educativ bun, părinții sunt calmi, înțelegători, afectuoși, destul de flexibili în raporturile cu copilul, fără însă a-i satisface orice capriciu.

Copilul simte că părinții se ocupă de el, că sunt interesați de necazurile și problemele lui, ca și de rezultatele școlare.

Familia este un cadru de disciplină ferm, în care și copiii și părinții împărtășesc același nivel de exigență.

Studiile arată că într-un climat familial pozitiv, copiii sunt originali și spontani, se descurcă singuri, dovedind autonomie, își exprimă dorința de a crește, de a se impune și de a fi conducători; știu să se apere, doresc să înfrunte dificultățile, sunt perseverenți în realizarea unor scopuri.

BIBLIOGRAFIE:

„Educație cu blândețe” colecție coordonată de Ioana Chicet- Macoveiciuc, Editura Univers ;

„Nu există părinte perfect ” de Isabelle Filliozat;

LUMEA COPIILOR -DIN PERSPECTIVA ADULȚILOR

Prof. MATEI BIANCA-MONICA

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Zalău

„Copiii sunt copia părinților”, ei vor face exact ceea ce înțeleg ei ca fiind normalitatea. Dacă părintele are un obicei nepotrivit, el îl va percepe ca fiind nepotrivit, dar, în același timp, va percepe și că e firesc să repete acel lucru, chiar dacă nu e indicat. Profesorii pentru învățământul preșcolar sau primar și profesorii pot da indicații și sfaturi la ședințele cu părinții, cu scopul de a conștientiza importanța armoniei în familie și a comportamentului exemplar. „Prin educație putem redefini totul, absolut totul, să construim un Univers al armoniei.” Problema este că nu toți suntem dispuși să oferim un exemplu bun prin propriul nostru comportament.

Un aspect important în educarea copiilor îl constituie și inteligența emoțională. Pentru a dezvolta inteligența emoțională, trebuie dezvoltate anumite abilități: perceperea emoțiilor; utilizarea emoțiilor; înțelegerea emoțiilor; gestionarea emoțiilor. Persoanele care influențează dezvoltarea unui copil, trebuie să țină cont și de aceste aspecte. Generațiile care în prezent sunt părinți, au fost încurajate să fie disciplinați, să stea în banca lor, să nu pună multe întrebări. În acest moment, putem schimba tot ce ne dorim pentru simplul fapt că avem toate instrumentele necesare de informare pentru a face acest lucru. Dar, în societatea actuală s-a creat încă o problemă imensă: prea multă școală care se transformă într-o apatie incredibil de mare față de procesul de învățare. Iar frustrarea vine tocmai din faptul că deși facem parte activ din societatea actuală, nu intervenim decisiv să schimbăm acest concept greșit.

Generațiile de copii din zilele noastre au nevoie de adulți optimiști care cred în capacitatea lor de învățare. Din păcate, copiii primesc din jurul lor numeroase povești limitative. De exemplu, comparațiile dintre copii, situațiile de competiție acerbă în care sunt puși le creează o poveste, de cele mai multe ori falsă, despre cine sunt ei. Se creează așa-zisul „fixed mindset”, un cadru de gândire care este cel mai mare dușman al învățării și al dezvoltării potențialului minunat din fiecare dintre noi. Copiii ajung să se auto-convingă că nu mai e loc de creștere, fie fiindcă sunt cei mai buni, fie fiindcă sunt cei mai slabi dintr-o clasă.

Există situații în care copiii se supără pe părinți sau pe adulții din jurul lor pentru minimalizarea situației dificile prin care trec, fără însă a spune deschis ceea ce i-a supărat sau deranjat, deoarece anticipează că ceea ce simt nu e semnificativ pentru lumea adulților. Poate fi

vorba de o remarcă răutăcioasă a unui coleg de la grădiniță sau de la școală, poate fi alegerea sau dorința de a aparține unui grup sau poate fi o activitate pe care și-o doresc, dar nu știu cum să o formuleze astfel încât această nevoie să fie auzită și înțeleasă de cei din jur.

Ignorarea acestor probleme ale copiilor și transmiterea involuntară a mesajelor de genul *asta nu e o problemă serioasă* îi rănesc și îi fac să se închidă în sine, nemaivând încredere că sunt ascultați și înțeleși atunci când li se întâmplă ceva. Dacă nu reușesc să-și rezolve singuri problema și nici nu vor cere ajutorul adulților pentru a o rezolva, vor trece peste ea, fără însă a o procesa emoțional în mod adecvat.

Adulții din viața unui copil au datoria să-l îndrume pe drumul lui, nu să creeze pentru el o cale bine bătătorită. De asemenea, școala trebuie să fie un mediu propice creșterii. Ea trebuie să fie locul unde copilul experimentează în siguranță diferite variante ale sale, diferite căi de a contribui la lume și a fi fericit. Doar așa el ar putea să plece apoi în lumea largă cu o tolbă plină de visuri și competențe de viață. Dacă școala își face treaba, vom avea la final un tânăr sau o tânără care cunoaște nevoile acestei lumi, e conștient de capacitățile sale și știe domeniile în care îi face plăcere să contribuie. E important ca noi, adulții, să acceptăm alteritatea copilului și să încercăm să ne conectăm la ea prin a fi conectați cu propria copilărie. Mulți am uitat cum e să fii copil. Învățarea experiențială este exact despre acest lucru: „să fii în contact cu experiența reală a copilului, să-i înțelegi procesul de învățare pentru a putea contribui cu adevărat la dezvoltare”. Exemple prin care ne conectăm la experiența copilului sunt mai multe, dar prioritatea numărul unu este ascultarea. Să poți să asculți cu adevărat ce spune copilul, fără să vrei să intervii, să rezolvi, să salvezi sau pur și simplu să negi realitatea lui. Când putem face realmente asta, putem începe să folosim din instrumentele învățării experiențiale: discuție unu la unu despre implicare și stare de bine și discuția de evaluare competențe și coaching, făcute periodic atât de către părinți sau membri din familia copilului, cât și de către profesori sau consilieri din școală.

Poate că o călătorie în lumea interioară a copiilor ne-ar oferi o altă perspectivă asupra a ceea ce trăiesc aceștia cu adevărat, asupra experiențelor pe care le consideră importante și pe care le arhivează ca puncte de reper în construirea personalității. Lumea interioară a copiilor este la fel de bogată ca și a noastră, iar fiecare situație dificilă are aceleași proporții ca și pentru noi. Doar e nevoie să ne conectăm la trăirile copiilor și să îi ascultăm mai mult cu sufletul, decât cu mintea; atunci vom trăi sentimentul că această conexiune dintre noi și copii este o experiență de învățare reciprocă, din care fiecare are de câștigat iubire, încredere și siguranță.

BIBLIOGRAFIE:

Florian Colceag, Florin Alexandru – „Copilul tău este un geniu”, București 2016

SITOGRAFIE:

www.gammainstitute.ro/ro/blog/calatorie-lumea-interioara-copiilor

ȘCOALA ȘI FAMILIA, ÎMPREUNĂ PENTRU REUȘITA COPIILOR!

Prof. IOSIF GABRIELLA

Școala Gimnazială "Iuliu Maniu" Zalău

"Prezența părinților poate transforma cultura școlii" (S.L. Lightfoot)

Școala și familia sunt cei doi factori importanți, cei doi piloni de rezistență ai educației moral-civice a elevilor din învățământul primar, iar între aceștia se situează și mediul extrașcolar sau extrafamilial. În centrul tuturor pendulează copilul, obiect și subiect al educației, proces complex care începe de la cea mai fragedă vârstă.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului; drepturile de care dispune pentru educația copilului; importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului; metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

O bună colaborare între școală și familie este posibilă numai atunci când familia înțelege bine menirea școlii: aceea de a fi „principalul izvor de cultură și factor de civilizație”, iar școala nu vede în familie o „debara” unde se aruncă toate reburile ei, ci un aliat, un colaborator sincer, permanent și direct interesat în întregul proces instructiv-educativ.

Fiecare copil se deosebește de ceilalți, în primul rând prin caracterul său. După cum un tâmplar nu lucrează în același mod și bradul și stejarul, tot așa și noi trebuie să ținem cont de „lemnul” fiului sau fiicei noastre, elevului sau elevei noastre, adică de elasticitatea și rezistența „capitalului său biopsihic” pentru a ști ce putem face din el fără prea multe riscuri. În ziua de azi educația este un fenomen social de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a

culturii, către generațiile de copii și tineri, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate. Factorii instituționali ai educației sunt școala, familia, biserica s.a.m.d., totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură – oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupă părinții și educatorii. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt să participe la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Menirea școlii este nu numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât și cea de a stimula calitatea de om.

Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții. Din perspectiva unei analize sistemice, educația părinților apare ca o dimensiune a educației permanente și școala este un mediu social organizatoric în care universul copilului se extinde depășind constrângerea dependenței materne. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educație pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Relația școală-familie-comunitate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți.

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune.

Pentru consolidarea unui set de valori stabil și coerent care sprijină școala în formarea la copii a conduitei favorabile, a unui stil de viață sănătos mintal, emoțional, fizic și socio-moral am urmărit implicarea familiei și a comunității printr-un parteneriat. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative (extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii.

Atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii. Parteneriatul are un rol deosebit în funcționarea școlii, în îndeplinirea obiectivelor acesteia și se poate realiza astfel:

- Ajută profesorii în munca lor
- Perfecționează abilitățile școlare ale elevilor
- Îmbunătățesc programele de studiu și climatul școlar
- Îmbunătățesc abilitățile educaționale ale părinților elevilor
- Dezvoltă abilități de lideri ale părinților
- Facilitează legătura dintre familie, personalul școlii și al comunității

- Oferă servicii și suport familiilor
- Creează o atmosferă mai sigură în școală
- Ajută la managementul școlii

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate foarte bune în acumularea cunoștințelor la școală, ca să poată reuși să pășească pe treptele superioare ale învățării și pentru pregătirea lor de viitori adulți.

Atunci când elevii, părinții, comunitatea devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Trebuie avut în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și a adolescenților și au obligația să se achite de această responsabilitate, ca parte a sistemului social ce include și familiile și comunitățile.

Istoria societății românești cunoaște o lungă perioadă în care familia deținea, aproape exclusiv rolul de educator social al copilului. Complexitatea sporită a societății actuale a dus la diferențierea factorului educativ, la specializarea lor. S-ar putea crede că această specializare avea drept rezultat, automat, dezvoltarea armonioasă a copilului, indiferent de intersectarea acțiunilor și măsurilor luate.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta școlară familia împarte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme așa-zis „delicate”, cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viața sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu

școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLOGRAFIE:

1. Stan, G. – Strategii de consiliere educațională a părinților”, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2014.
2. Ecaterina Adina Vrășmaș, Consilierea și educația părinților, București, Editura „Aramis”, 2002;
3. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educație”, Editura Aramis Print, București, 2004
<http://www.isjiasi.ro/documente/minoritati/strategii-de-consolidare-a-cooperarii-scoala-familie-comunitate4.pdf>

BULLYING-UL ȘCOLAR

Prof. înv. primar ANTON IOANA- AURELIA
Școala Gimnazială "Iuliu Maniu", Zalău
Prof. ANTON CLAUDIU- GELU
Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd

Școala este o instituție a societății care ne crește, educă și formează copiii pe o perioadă lungă a vieții lor. În timp, școlile, ca instituții obligatorii, se dezvoltă constant, se transformă și se modifică rapid, lucru care este perceput și judecat diferit de elevi, profesori și părinți. În prezent, școlile sunt considerate atât „un spațiu educațional și pentru dezvoltare personală, transfer și conservare de cunoștințe” cât și o „instituție educațională, un mediu protejat, un spațiu de viață, un tărâm al experienței, o autoritate de socializare, un instrument de selectare și o instituție de reproducere a societății”. Școala joacă un rol important în viața cotidiană a copiilor și, la fel ca în cazul programei școlare, se așteaptă să îi învețe pe copii să gestioneze sentimentele și experiențele negative și să facă față agresiunii și bullying-ului. Indiscutabil, școala este cheia pentru dezvoltarea cognitivă și sănătatea mintală și emoțională a elevilor. Este foarte important ca în aspectul prevenirii acestui fenomen să se țină cont de punctul de vedere al copiilor și perspectiva lor asupra provocărilor precum bullying, siguranță și bunăstare la școală.

Elevii se confruntă cu sarcina de a-și găsi locul în lumea instituției școlare extinse, cu toate structurile și regulile sale. Ei trebuie să învețe și cum să construiască relații și să-și formeze un simț al apartenenței la spațiul său intern și la conviețuirea în comunitate împreună cu grupuri și indivizi diverși. Elevii trebuie să învețe „cum să se adapteze unul la altul, să accepte și să respecte regulile, să dea naștere și să pună în aplicare propriile idei într-un mod corespunzător, să fie capabili să gestioneze dezamăgirile și constrângerile”.

În calitate de instituție educațională, școala stabilește o gamă de cerințe specifice: performanțele școlare ale elevilor sunt în mod sistematic inspectate, examinate și comparate cu ale celorlalți. Deloc surprinzător, așteptările și presiunea percepută în ceea ce privește realizările, precum și stresul legat de acestea, pe de-o parte și un climat școlar negativ în general, de cealaltă parte, sunt factori importanți care facilitează bullying-ul în școală. În funcție de resursele personalității lor, de mediul de proveniență cultural și social și de circumstanțele vieții, elevii sunt echipați în mod diferit să facă față provocărilor personale și sociale din partea școlii. Totuși, este

vital să învețe să facă față cerințelor și provocărilor, pentru că este o competență cheie și o condiție obligatorie pentru o viață împlinită ca adult.

Etimologic cuvântul bullying se regăsește în secolul XVI, “my bully” însemna “dragul meu”, “iubitul meu”, fiind rădăcina cuvântului danez boele. Un secol mai târziu a apărut pentru prima dată cu sensul actual, dar abia în secolul XX acest cuvânt a dobândit definițiile academice folosite astăzi. Ca verb, to bully înseamnă: a intimida, a speria, a domina, printre altele. „Bully” este o persoană care își folosește puterea și tăria sa pentru a speria sau răni persoanele mai slabe. Pe baza a aproape 40 de ani de cercetare, implementare și evaluare a programelor de prevenire, Prof. Dr. Dan Olweus, profesor cercetător în psihologie din Norvegia, este considerat pionier pe tema bullying-ului. Acesta vine să definească bullying-ul în felul următor: „Un elev este agresat atunci când el/ea este expus, în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi.... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat, sau intenționează să provoace, durere fizică sau discomfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte sau în alte moduri.”

Bullying-ul mai este definit ca una dintre cele mai complexe forme de comportament agresiv și violență. Cu toate acestea, nu fiecare act de violență este o acțiune de bullying. Conform studiului Organizației Mondiale a Sănătății privind comportamentul sănătos la copiii de vârstă școlară, bullying apare atunci când un elev este: „tachinat în mod repetat într-un mod care nu îi place... Dar nu este bullying atunci când doi elevi de putere sau autoritate similară se ceartă sau se bat. Nu este bullying nici atunci când un elev este tachinat într-un mod prietenos și glumeț”.

Ken Rigby este un alt cercetător renumit în domeniul bullying-ului, un fost profesor, psiholog și academician, care a lucrat pe tema aceasta timp de peste 25 de ani. În studiile și publicațiile sale ample, el luminează natura dinamică a fenomenului de bullying. Astfel din cercetările lui se evidențiază fenomenul de bullying ca fiind „O dorință de a răni + acțiune dureroasă + dezechilibru de putere + (tipic) repetiție + utilizarea nedreaptă a puterii + plăcere evidentă din partea agresorului + sentiment de opresiune din partea victimei.”

Cea mai caracteristică trăsătură a bullying-ului este definită ca o relație de putere asimetrică și dezechilibrată dintre cei care agresează și cei care sunt agresați. În plus, nu este ocazional sau un eveniment singular, ci un tipar comportamental care se repetă în timp împotriva aceleași persoane cu o diferență evidentă de putere. Prin diverse acte de bullying, elevul mai puternic țintește în mod sistematic, intenționat și crud să rănească, să sperie sau să intimideze persoana mai slabă. Nu este o simplă tachinare. Contrar miturilor larg răspândite despre autoapărarea victimei, victima nu se poate

apăra prin propriile eforturi. Bullying-ul nu se oprește de la sine fără intervenție din exterior. Bullying reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, care are trei *caracteristici*:

- Intenționat - agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- Repetat - aceeași persoană este rănită mereu;
- Dezechilibrul de forțe - agresorul își alege victima cea mai vulnerabilă, slabă, din punctul lui de vedere și care nu se poate apăra singură.

Olweus a făcut diferența între trei tipuri de bază de comportament tip bullying:

- *fizic*, presupune folosirea contactului fizic pentru a-i intimida pe ceilalți, prin: intimidare fizică, amenințare, hărțuire, vătămare, simularea violenței, ridicarea pumnului, lovire, împingere, distrugerea lucrurilor celuilalt, gesturi obscene, hărțuirea sexuală, încălcarea spațiului personal, înjosirea unei persoane în mijlocul unui grup;
- *verbal*, este caracterizat de acțiuni verbale sau scrise, rău intenționate, cum ar fi: injuriile, comentariile sexuale neadecvate, folosirea sarcasmului, amenințările, criticile, un limbaj neadecvat;
- *emoțional/psihologic*: excluderea intenționată a cuiva dintrun grup sau activitate, manipulare, ridiculizare;

Pe lângă aceste trei tipuri identificate mai putem adăuga și *Bullying-ul social* care face referire la lezarea reputației sau a relațiilor cuiva incluzând: bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre cineva, punerea unei persoane într-o situație stânjenitoare în public, folosirea puterii formale, a titlului sau a puterii financiare ca forme de intimidare, amenințare, hărțuire și/sau vătămare, folosirea sarcasmului la adresa cuiva, provocarea în mod intenționat a unui sentiment de jenă și nesiguranță, excluderea și izolarea unei persoane din punct de vedere de grup, sabotarea în mod intenționat a bunăstării, fericirii sau succesului unei persoane.

Avansând repede în ultima decadă, comunicarea digitală a devenit un mijloc vital de exprimare pentru tineri și copii, o platformă pentru întâlniri virtuale și relații sociale între nativii digitali. Cu toate acestea, spațiile de comunicare online poartă riscuri multiple pentru bullying. În acest context mai putem identifica încă o formă de comportament tip bullying, acesta poartă numele de *cyberbullying* care la rândul său are loc și mai ușor, pentru că este mult mai facil ca o persoană să se ascundă în spatele unor ecrane și să aibă anumite comportamente. Mai mult, oricine are un smartphone cu conexiune la Internet poate hărțui pe altcineva, fără a fi nevoit să își dezvăluie identitatea reală. Cyberbullying-ul nu mai este limitat de curtea școlii sau de colțurile străzii, ci poate avea loc 24 de ore din 24. Acesta presupune hărțuirea și amenințarea în mediul online și implică mai multe persoane, fără a necesita puterea fizică. Acestea pot include mesaje de intimidare,

insulte, hărțuire sexuală sau ridiculizare și ocară. În contrast cu bullying-ul tradițional, o trăsătură comună a acestora este anonimatul frecvent al agresorilor cibernetici. *Cyber grooming* este un alt fenomen al erei digitale cu o întindere și consecințe îngrijorătoare - folosirea Internetului pentru inițierea de contacte (virtuale), hărțuire sexuală și posibil abuzul sexual al copiilor și al tinerilor. Câteva alte fenomene cum ar fi sexismul cibernetic, misoginismul cibernetic și mesajele erotice au multe lucruri în comun – toate se bazează pe stereotipuri de gen adânc înrădăcinate. Concentrate în general pe perspectiva că în contextele sociale și culturale particulare, ideile despre ce sunt sau ce ar trebui să fie femeile (fetele) și bărbații (băieții), stereotipurile pot fi, în același timp, prescriptive în mod rigid. Ele devin problematice atunci când sunt utilizate ca un vehicul pentru a discrimina alți oameni pe baza sexului lor. În acest mod, stereotipia legată de sexe, fiind larg răspândită în sistemele educaționale, contribuie la o creștere a dezechilibrului de putere dintre fete și băieți, oferind pretext și justificare pentru bullying-ul în școală. Atunci când nu sunt puse la îndoială, descrierile rigide ale rolurilor sexelor și stereotipurile negative pot declanșa un bullying pe bază de sex și inegalitate. Ținând cont de aceste lucruri, este necesar ca să fie implicați întotdeauna copiii și luați în serios întotdeauna ce spun ei.

Bullying-ul poate avea loc indiferent de context, însă adolescenții care sunt agresați prezintă unul sau mai mulți factori de risc: sunt percepuți ca fiind diferiți față de colegii lor – sunt fie supraponderali sau subponderali, poartă ochelari sau se îmbracă diferit, sunt transferați recent la școala respectivă sau nu își pot permite ceea ce au ceilalți elevi; sunt percepuți ca fiind slabi sau incapabili de a se apăra; sunt depresivi, anxioși sau au o stimă de sine scăzută; sunt mai puțini populari decât ceilalți și au puțini prieteni. Pe de cealaltă parte, subiecții susceptibili de a-i intimida pe ceilalți (*bullies*) pot fi: cei care au putere socială mai mare, sunt preocupați de popularitatea lor și le place să domine sau să fie responsabili în fața celorlalți; mai izolați, deprimați sau anxioși, au o stimă de sine scăzută, sunt mai puțin implicați la școală și nu le pasă de sentimentele celorlalți; mai agresivi, din cauza frustrărilor dezvoltate de-a lungul timpului; nu au o relație foarte apropiată cu părinții sau au probleme în familie; nu pot respecta regulile, văd violența ca pe un răspuns pozitiv și au prieteni care îi agrează pe alții, la rândul lor. În anumite definiții de rol, tiparul bullying este prezentat ca un triunghi sau chiar un dreptunghi, implicând agresorul, asistenții agresorului (numiți și adepți), victima, martorii pasivi și posibila apărători, care sprijină activ victima, luând o poziție clară și opunându-se agresorului. Conform lui Olweus și altor oameni de știință, într-un „cerc de bullying” tipic sunt implicați o gamă întreagă de protagoniști. Important de notat este că distribuția rolurilor nu este statică, rolurile se pot schimba în mod dinamic între elevii care interacționează.

Părinții trebuie să fie atenți la anumite semne de avertizare care pot indica faptul că copilul este victima bullying-ului sau, dimpotrivă, că îi agrează pe alți copii. Recunoașterea acestor semne este un prim pas important în luarea măsurilor împotriva bullying-ului, pentru că nu toți copiii care sunt agresați vor solicita ajutor – ci vor suferi în tăcere și se vor lupta singuri cu agresorul. În cazul copiilor agresați pot apărea presupusele *semne*: leziuni sau lovituri inexplicabile, haine, cărți, dispozitive tehnologice sau bijuterii pierdute sau distruse, dureri frecvente de cap sau de stomac, stări de rău sau mințitul cu privire la starea de sănătate, modificări ale obiceiurilor alimentare, cum ar fi supraalimentarea sau subalimentarea, tulburări de somn și coșmaruri frecvente, scădere a performanței școlare, pierderea interesului pentru învățare, pierderea bruscă a prietenilor sau izolarea socială, apariția unui sentiment de neputință și scăderea stimei de sine, manifestarea unor comportamente autodistructive, cum ar fi fugitul de acasă, autovătămarea sau gândurile suicidare.

Bullying-ul are efecte negative asupra sănătății victimei și a familiei acesteia, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Pentru ca acest fenomen să fie stopat, este crucial ca persoanele să înțeleagă cu adevărat cât de traumatizant poate fi bullying-ul. Efectele acestui fenomen pot fi: izolare socială, răni produse la nivel fizic și efectele acestora la nivel psihic: lovituri, contuzii, care contribuie la un nivel de stres ridicat, anxietate, depresie; afecțiuni ale pielii, problemele cu stomacul și inima, care pot fi agravate din cauza stres-ului resimțit atunci când un copil este agresat; un sistem imunitar scăzut, ulcere și alte afecțiuni cauzate de anxietate și stres; apariția unui sentiment de rușine; tulburări ale somnului; modificări ale obiceiurilor alimentare; scăderea stimei de sine; dureri de cap, de stomac, dureri musculare (pot fi simptome psihosomatice, ce nu au o cauză medicală cunoscută); performanțe școlare reduse din cauza scăderii capacității de concentrare;

Efectele bullying-ului asupra agresorului pot fi: pe termen scurt: performanțe școlare slabe și scăderea frecvenței la orele de curs; dificultate în menținerea relațiilor sociale; creșterea riscului de consum abuziv de droguri și alcool și pe termen lung: riscul de a-și abuza familia și copiii; manifestarea unui comportament antisocial; dificultatea de a se integra profesional pe piața muncii.

Consecințele *bullying-ului* pot fi: depresie cronică; dificultatea de a stabili relații interpersonale de durată, care duce la izolare socială; gânduri și tentative de suicid; tulburări de anxietate; sindromul de stres post-traumatic; comportament autodistructiv, inclusiv auto-vătămare; abuz de droguri și alcool; riscul de a dezvolta o tulburare psihică. Așadar, pe măsură ce copiii agresați devin adulți, ei vor continua să aibă dificultăți în resimțirea respectului și stimei de sine, vor avea dificultăți în dezvoltarea și menținerea relațiilor cu ceilalți și vor evita interacțiunile sociale, vor dezvolta un sentiment intens de vină și vor avea cu greu încredere în oameni, aspect care le va

afecta relațiile cu ceilalți, inclusiv la locul de muncă. Anumite studii arată că bullying-ul poate cauza schimbări la nivelul creierului și astfel crește riscul de a dezvolta tulburări psihice, având, totodată, consecințe asupra proceselor care formează memoria.

Totuși, este important de menționat că bullying-ul are *efecte și asupra agresorului*, pentru că acesta adoptă acest tip de comportament din mai multe motive sunt: o nevoie de un statut, de putere mai mare, o dorință puternică de a controla și domina, impulsivitate, lipsa empatiei, căutarea recunoașterii statutului lor de persoane care dau tonul, plăcerea provocată de vederea victimei oprimată. Adesea, atât agresorii cât și victimele au peisaje interne similare. Unii copii pun o „armură de agresor” pentru a-și ascunde slăbiciunile și pentru a evita să devină victime. Masca unui agresor este un scut care îi ascunde interiorul vulnerabil. Majoritatea agresorilor altor persoane au fost victime ale violenței în copilărie. Dacă nu sunt luate măsuri de stopare, acest tip de comportament va persista și chiar se va înrăutăți de-a lungul timpului.

Pentru identificarea și înlăturarea la timp a fenomenului dat, este foarte important colaborarea dintre părinți și mediul școlar în scopul intervenției eficiente de prevenire a efectelor și consecințelor negative asupra adolescenților.

Principalele obiective urmărite în școală sunt: reducerea comportamentelor de bullying existente în rândul elevilor, prevenirea noilor comportamente de bullying și realizarea unor mai bune relații între semeni în școală. Acestea pot fi realizate prin restructurarea mediului social al copilului la școală și construirea unui sentiment de comunitate în rândul semenilor și adulților. Astfel în acest context, sunt redată pe scurt principiile și elementele cheie ale strategiilor propuse, pentru a le putea utiliza drept cadru model pentru propriile acțiuni școlare în scopul intervenției ca răspuns la fenomenul de bullying.

Modelul de prevenire a bullying-ului ce implică întreg mediu școlar, se bazează pe patru principii cheie care ar trebui respectate de către toți adulții: redarea căldurii și interesului pozitiv și implicarea în viețile elevilor; stabilirea limitelor ferme pentru comportamentul inacceptabil; folosirea în mod consecvent a consecințelor negative nefizice, neostile atunci când sunt încă luate regulile; acțiuni ca autorități și modele pozitive. Intervenția anti-bullying efectivă trebuie să includă și o abordare pe mai multe niveluri cu componente multiple la fiecare nivel având ca obiectiv general asigurarea în școală a unui mediu sigur și pozitiv de învățare

Rolul conlucrării părintelui cu profesorul este unul major în prevenirea, identificarea, soluționarea situațiilor conflictuale din clasa de elevi. Colaborarea între cadrele didactice ale școlii și părinți poate “ține în frâu” acest flagel de anvergură internațională.

Majoritatea strategiilor anti-bullying presupun existența a două principii pentru combaterea fenomenului: elevii trebuie să informeze profesorii atunci când au loc situații de bullying, iar pedepsirea agresorilor să fie prioritară.

Măsurile anti-bullying din cadrul tuturor unităților școlare ar trebui să vizeze următoarele aspecte:

1. Nu îi vom agresa pe colegii noștri.
2. Vom încerca să-i ajutăm pe elevii care sunt agresați.
3. Vom încerca să-i includem pe elevii care sunt excluși.
4. Dacă știm că cineva este agresat, îi vom spune unui adult din școală și unui adult de acasă.

Unul dintre cele mai eficiente moduri de a combate și preveni fenomenul bullying este să oferim elevilor „înțelepciunea” de a cunoaște cum să reacționeze față de agresori. Astfel, colaborarea profesori - elevi se dovedește vitală în acest demers. În consecință, fenomenul bullying va dispărea repede, iar elevii vor fi mai fericiți și mai încrezători în ei înșiși, Scandalurile legate de agresivitatea din mediul școlar sunt niște exemple grăitoare despre cum acest fenomen poate ajunge la niște extreme. Este de datoria noastră, fie profesori, fie părinți, să gestionăm astfel de episoade violente și să reușim să reinstaurăm climatul de liniște și pace în mediul școlar, dar și în familie.

BIBLIOGRAFIE:

1. CANDACE, Currie, *Factorii sociali determinanți ai sănătății și bunăstării în rândul tinerilor. Studiul "Comportamentul în sănătate la copiii de vârstă școlară"* (HBSC, Copenhaga, Biroul Regional pentru Europa al OMS, 2012
2. NEAMȚU, Cristina, *Devianța școlară - Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*, Ed.Polirom, Iași, 2003 [citat 13 octombrie 2021].
3. OLWEUS, Dan, *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*, Wiley - Blackwell, [online]. New-York, U.S.A. decembrie 1993, ISBN: 978-0-631-19241-1 Wiley-Blackwell ,.
4. OLWEUS, Dan, A useful evaluation design, and effects of the Olweus Bullying Prevention Program , Article in Psychology Crime and Law [online]. December 2005 DOI: 10.1080/10683160500255471.
5. OLWEUS, Dan, și LIMBER, Susan, Programul de prevenire a bullying-ului Olweus: implementare și evaluare pe parcursul a două decenii. În: Manual de bullying în școală. O perspectivă internațională [online]. Routledge, New York, 2010.
6. <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/2974/Conf-Aspecte-psihosociale-securitate-psihiologica-p248-258.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

IMPORTANȚA COMUNICĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE: EFECTE POZITIVE ȘI NEGATIVE

Prof. înv. primar CORDA CRISTINA
Școala Gimnazială „Iuliu Maniu” Zalău

Comunicarea între școală și familie este un factor crucial în educația și dezvoltarea copiilor. Această conexiune esențială facilitează schimbul de informații, preocupări și sprijin reciproc între două dintre cele mai importante medii de dezvoltare ale copilului. O comunicare eficientă și constantă între școală și familie poate avea un impact semnificativ asupra performanței academice, stării emoționale și dezvoltării generale a copilului. Cu toate acestea, comunicarea insuficientă sau deficitară poate genera efecte negative care pot afecta în mod direct progresul școlar și bunăstarea copilului.

Comunicarea între școală și familie este esențială pentru a asigura un proces educativ integrat și coerent pentru copil. Iată câteva motive cheie pentru importanța acestei comunicări:

1. Monitorizarea și sprijinirea performanțelor academice: Comunicarea frecventă între cadrele didactice și părinți permite monitorizarea evoluției școlare a copilului, identificarea posibilelor dificultăți sau nevoi speciale și intervenția promptă pentru a le aborda. Părinții pot fi informați cu privire la progresele și dezvoltarea copilului lor și pot colabora cu profesorii pentru a oferi sprijin suplimentar în funcție de nevoile identificate.

De exemplu, profesorii pot oferi feedback constant cu privire la progresele școlare, iar părinții pot împărtăși informații relevante despre evoluția copilului acasă. Această cooperare permite identificarea rapidă a eventualelor dificultăți și implementarea de strategii adecvate pentru a ajuta copilul să-și îmbunătățească performanța academică.

2. Creșterea motivației și angajamentului: O comunicare deschisă între școală și familie poate consolida motivația și angajamentul copiilor față de învățare. Prin împărtășirea informațiilor despre realizările și proiectele școlare, părinții pot demonstra interesul și susținerea față de activitățile școlare ale copilului, ceea ce poate stimula dorința acestuia de a se implica și de a obține rezultate mai bune.

Profesorii pot, de asemenea, să ofere îndrumare și încurajare în ceea ce privește obiectivele și progresele copilului. Prin comunicarea pozitivă și sprijinul constant, părinții și profesorii pot

contribui la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare și la creșterea încrederii copilului în abilitățile sale academice.

3. Abordarea integrată a nevoilor copilului: Comunicarea eficientă între școală și familie permite o înțelegere mai profundă a nevoilor și caracteristicilor individuale ale copilului. Astfel, se pot dezvolta strategii personalizate de învățare și intervenții adecvate, adaptate în funcție de stilurile și ritmurile de învățare ale copilului. Colaborarea strânsă între cadrele didactice și părinți poate asigura o susținere coerentă și integrată pentru copil în cadrul celor două medii.

De exemplu, dacă copilul are nevoie de sprijin suplimentar într-un anumit domeniu, profesorii pot oferi recomandări specifice părinților pentru activități și resurse adecvate. În același timp, părinții pot împărtăși informații despre interesele, nevoile și abilitățile copilului pentru a ajuta profesorii să dezvolte strategii de predare personalizate și să ofere o educație adaptată.

Efectele pozitive ale comunicării școală-familie:

O comunicare eficientă între școală și familie poate aduce o serie de efecte pozitive:

1. Performanță academică îmbunătățită: Comunicarea regulată și coordonată între părinți și profesori poate duce la o creștere a performanțelor academice ale copilului. Înțelegerea și sprijinul reciproc între cele două părți pot contribui la dezvoltarea unui mediu propice învățării și la creșterea motivației pentru realizarea rezultatelor academice.

De exemplu, prin intermediul comunicării regulate, părinții pot fi informați despre materiile în care copilul se descurcă bine sau are dificultăți. Aceasta le permite să ofere sprijin suplimentar acasă sau să își îndrume copiii către resurse suplimentare, cum ar fi tutoriale sau programe de învățare online. În plus, profesorii pot oferi sfaturi și strategii specifice pentru a ajuta copilul să-și dezvolte abilitățile și să-și îmbunătățească rezultatele academice.

2. Dezvoltare socială și emoțională sănătoasă: Comunicarea între școală și familie poate contribui la dezvoltarea socială și emoțională a copilului. Profesorii pot oferi părinților informații despre comportamentul și relațiile copilului la școală, iar părinții pot împărtăși informații importante despre contextul familial. Această colaborare permite identificarea și abordarea problemelor de comportament sau a eventualelor dificultăți emoționale ale copilului.

Prin intermediul comunicării, părinții și profesorii pot lucra împreună pentru a promova abilitățile de comunicare, cooperare și rezolvare a conflictelor ale copilului. De asemenea, ei pot identifica eventualele probleme sau stresuri cu care copilul se confruntă în mediul școlar sau familial și pot oferi sprijinul necesar pentru a-i ajuta să le depășească.

3. Susținerea continuă a învățării acasă: Comunicarea între școală și familie poate încuraja și sprijini învățarea continuă acasă. Profesorii pot oferi resurse, sugestii și activități suplimentare părinților, iar aceștia pot oferi suport și orientare copiilor în timpul studiului acasă. Această colaborare poate crea un mediu de învățare coerent și poate consolida cunoștințele și abilitățile dobândite în școală.

De exemplu, profesorii pot furniza materiale suplimentare, cărți recomandate sau sugestii pentru activități practice în domeniile studiate la școală. Părinții pot, de asemenea, să ofere suport în timpul temelor, să încurajeze lectura sau să găsească modalități creative de a exersa cunoștințele dobândite în școală. Acest sprijin continuu între școală și familie poate consolida învățarea și poate contribui la dezvoltarea de abilități esențiale.

Efectele negative ale comunicării școală-familie:

Deși comunicarea școală-familie este esențială, există și potențiale efecte negative asociate:

1. Comunicare insuficientă sau neadecvată: O comunicare limitată sau neadecvată între școală și familie poate duce la lipsa informațiilor critice despre progresul școlar al copilului. Aceasta poate crea o breșă între cele două medii și poate împiedica identificarea promptă a problemelor sau dificultăților.

Atunci când părinții și profesorii nu reușesc să comunice în mod regulat și eficient, pot apărea următoarele efecte negative:

- Părinții nu sunt informați despre progresele sau dificultățile academice ale copilului lor, ceea ce poate duce la o lipsă de sprijin adecvat acasă.

- Profesorii pot fi nevoiți să ia decizii fără a avea toate informațiile relevante despre nevoile sau circumstanțele copilului, ceea ce poate afecta strategiile de predare sau intervențiile.

- Lipsa comunicării poate crea o breșă între cele două medii, făcând ca copilul să se simtă descurajat sau neglijat.

2. Conflict și tensiuni: Uneori, diferențele de percepție sau așteptări dintre părinți și profesori pot genera conflicte și tensiuni. Lipsa unui dialog deschis și respectuos poate afecta negativ colaborarea și sprijinul reciproc, afectând în cele din urmă copilul. Este important ca părinții și profesorii să-și exprime preocupările și să-și asculte reciproc, încercând să găsească soluții comune pentru beneficiul copilului.

Diferențele de percepție sau așteptări dintre părinți și profesori pot duce la conflicte și tensiuni care pot afecta colaborarea și sprijinul reciproc.

Lipsa unui dialog deschis și respectuos poate deteriora relațiile dintre părinți și profesori și poate avea un impact negativ asupra copilului, care poate simți că este prins în mijlocul conflictului.

3. Presiune excesivă asupra copilului: Comunicarea în exces sau presiunea exagerată din partea părinților sau profesorilor poate avea un impact negativ asupra copilului. Copiii pot simți o presiune excesivă de a atinge așteptările înalte și pot experimenta stres și anxietate. Este important ca părinții și profesorii să fie conștienți de nevoile și limitele copilului și să promoveze un echilibru între învățare și dezvoltarea personală.

Atunci când părinții sau profesorii exercită o presiune exagerată asupra copilului pentru a atinge rezultate academice ridicate, pot apărea următoarele efecte negative:

- Copilul poate simți stres și anxietate excesivă, care pot afecta negativ învățarea și bunăstarea emoțională.
- Presiunea excesivă poate determina copilul să se simtă copleșit sau să dezvolte o teamă față de eșec, ceea ce poate inhiba motivația și dorința de a învăța.
- Copiii pot deveni demotivați sau pot încerca să-și satisfacă așteptările ridicate prin metode nesănătoase, cum ar fi înșelatul sau evitarea completă a învățării.

Este important ca părinții și profesorii să fie conștienți de aceste efecte negative și să lucreze împreună pentru a evita sau a aborda problemele într-un mod constructiv. Comunicarea deschisă, ascultarea activă și respectul reciproc sunt elemente cheie pentru a minimiza efectele negative și a crea o colaborare sănătoasă și echilibrată între școală și familie.

În concluzie, comunicarea eficientă și constantă între școală și familie este esențială pentru succesul și dezvoltarea copiilor. Prin comunicare, părinții și profesorii pot lucra împreună pentru a oferi sprijin, motivație și un mediu propice învățării. Aceasta poate duce la îmbunătățirea performanțelor academice, dezvoltarea socială și emoțională sănătoasă și susținerea continuă a învățării acasă. Cu toate acestea, este important să se evite comunicarea deficitară sau presiunea excesivă, pentru a asigura o colaborare sănătoasă și echilibrată în beneficiul copilului. Prin această colaborare strânsă, comunicarea școală-familie poate contribui la dezvoltarea integrală și reușita academică a copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

Pânișoară, I.-O. (2015). *Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională*. Iași: Editura Polirom

IMPORTANȚA COLABORĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE

Prof. BANDE DANA, Grădinița cu P.P. "Voinicel" Zalău

Prof. BUT LETITIA, Grădinița cu P.P. "Voinicel" Zalău

„Un copil este ca o sămânță de floare... Cât de frumos va crește, cât de frumos va rodi, depinde de grădinarul care o va îngriji, de ce pământ și de câtă lumină și apă are, de cât e de ferită de frig, de furtună și de soare prea tare. E atât de plăpândă... Cum ai putea s-o rupi ori să o calci în picioare, când e tot ce va mai rămâne în urma ta?” (Irina Petrea)

Grădinița și familia sunt doi factori primordialii în educația copiilor atunci când se fac primii pași în viață. În perioada prescolarității se pun bazele unei personalități care mai târziu va fi parte integrantă a unei societăți a cărei cerințe se diversifică în permanență

Copilul este un dar prețios al lui Dumnezeu și fiecare părinte se simte responsabil de marea comoară ce i-a fost încredințată. În primii ani de viață responsabilitatea educării copilului revine familiei. Copiii sunt apoi înscriși în grădiniță, cea care le asigură condițiile necesare pentru dezvoltarea în concordanță cu nevoile individuale.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Aceasta îl așază într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său. Aici copilul ia cunoștință cu diverse activități și obiecte care-i stimulează creativitatea, îl provoacă să se exprime și îi propune, angajarea în relațiile sociale de grup. Grădinița este un important mediu de socializare, îi ajută pe copii să interacționeze cu alți copii, dar și cu adulți, și le oferă acestora un mediu primitiv, adecvat învățării.

Copiii urmează exemple de la alte persoane: ei imită frații mai mari, pe prietenii de joacă, pe colegi, pe educatori. Prin jocul lor copiii imită activitatea și comportamentul celor din jur; imită relațiile care se stabilesc între persoane în cadrul vieții de familie și în societate, de aceea să ne străduim să investim tot ce avem mai bun în noi pentru binele acestor mici făpturi care ne sunt încredințate spre a fi iubite și educate..

La intrarea în grădiniță, părinții sunt cei care dețin toate informațiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularități de învățare, mod de comportare, probleme de dezvoltare. Familia oferă copilului un mediu afectiv, social și cultural. Mediul familial, sub aspect afectiv, este o școală a sentimentelor deoarece copilul trăiește alături de familie o gamă variată de relații interindividuale, imitându-le prin joc, în propria conduită.

Educatorea trebuie să asigure părinților numeroase ocazii de a se implica în programul grădiniței, comunicând în fiecare zi, povestindu-le despre cum și-a petrecut copilul lor timpul, ce activități de învățare a desfășurat, ce progres sau regres a realizat copilul sau anunțându-i ce activități sau întâlniri au planificat. Ea trebuie să ajungă să cunoască bine familiile și copiii de aceea vor folosi toate ocaziile pentru a comunica cu părinții și a schimba informații.

Unii părinți vor dori să se implice mai mult, alții mai puțin. Frecvența și conținutul discuțiilor cu părinții vor depinde și de dorința acestora de a comunica sau de nevoile și preferințele lor.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni.

Grădinița este o a doua casă a copilului și reprezintă pentru el un spațiu în care se simte ocrotit și în siguranță, însă, în mod obligatoriu, părinții sunt partenerii educatoarei deoarece ei își cunosc cel mai bine copiii și pot oferi cele mai multe informații despre aceștia .

Obiectivele educaționale pe care grădinița și le propune nu pot fi realizate în totalitate fără sprijinul susținut al familiei, de aceea educatoarea trebuie să mențină o legătură strânsă cu aceasta pentru a asigura acea continuitate de cerințe atât de necesară în activitatea noastră. Părinții vor fi implicați permanent în activitatea grădiniței. În acest fel, părinții își vor forma deprinderea de a se implica în toate activitățile, cunoscând programul educativ la care participă copiii, progresele făcute de aceștia, dar și percepția pe care o are grădinița despre calitățile și problemele copiilor.

Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă și unitară a grădiniței și familiei. Educația făcută de primii educatori – părinții - ca și cea a grădiniței, se răsfrâng asupra tuturor laturilor personalității copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale acestuia. Pe măsură ce copilul se dezvoltă, cresc și trebuințele și dorințele lui. În același timp și grădinița, ca primă instituție care se conduce după principii și metode științifice, contribuie la formarea și dezvoltarea copilului. Investită cu această nobilă și plină de răspundere sarcină, educatoarea grupei trebuie să cunoască specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilitățile intelectuale, precum și particularitățile lui temperamentale și caracteriale.

Grădinița nu poate face minuni, iar educația de aici nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini și nu va colabora cu familiile copiilor. Nu putem educa în mod just un copil fără a-l observa atent, fără a-l studia, fără a-i înțelege personalitatea.

Căldura raporturilor dintre părinți și educatoare, încrederea și respectul reciproc se stabilesc prin schimbul de informații - pentru care trebuie să găsim întotdeauna timpul necesar.

În concluzie, putem spune că reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o **colaborare fructuoasă** dintre acești doi factori educaționali de bază: **grădinița și familia**.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D., (1997), Educația părinților. Strategii și programe, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Dumitrana, Magdalena, (2000), Copilul, familia și grădinița, Editura Compania, București
3. Mateiaș, Alexandra, (2003), Copiii preșcolari, educatoarele și părinții, Ghid de parteneriat și consiliere, Editura Didactică și Pedagogică, București

ELEVUL DE AZI, PĂRINTELE DE MÂINE

Laborant MATEI SIMINA ȘTEFANIA

Liceul Pedagogic “Gh. Șincai” Zalău

Elevul de azi este de fapt un absolvent al promoției 2005, iar părintele de mâine mă definește prin încercarea de a oferi sprijin și educație unui copil de clasa pregătitoare. Privind în urmă, observ fără prea mult efort că școala a trecut printr-o serie de schimbări, poate și pentru faptul că mă regăsesc în mijlocul elevilor aceste aspecte ale schimbării sunt mult mai evidente. Acum tehnologia este extrem de utilizată, cu avantajele și dezavantajele ei, fiind puși chiar în situația de a preda și învăța online.

Pentru mine, ca elev, profesorul a însemnat un model, un echilibru, un exemplu, un izvor de cunoștințe, căruia eu îi datoram în primul rând respect, iar în al doilea rând mulțumire pentru faptul că își dădea silința să ne transmită informații, să ne formeze, dar totodata și prin încercarea sa de a ne îndruma pe calea viitorului. Profesorul era cel care dorea să ne împărtășească cunoștințele sale, iar noi, elevii, eram cei care doream să asimilăm din cunoștințele acestuia. În concepția personală un profesor bun este cel care știe să comunice eficient cu elevii atât la școală cât și în viața de zi cu zi, cel care știe să utilizeze metode de predare variate și atractive, cel care are o notare corectă, fără a se lăsa influențat de statutul părinților elevilor ori de alte circumstanțe.

Consider atât din perspectiva elevului, cât și a părintelui, faptul că educația este esențială indiferent de drumul pe care dorim să îl urmăm, ea ne influențează, ne transformă și ne formează ca indivizi indiferent de vârstă. Știm foarte bine faptul că educația unui individ este inițiată din familie, iar noi ca părinți avem o datorie morală pentru dezvoltarea ulterioară a copiilor. Știm foarte bine că noi părinții trebuie să ne educăm copiii, motiv pentru care în primul rând ar trebui să fim un exemplu corect și demn pentru aceștia. Dacă familia se află într-o atmosferă armonioasă, copilul are o inițiere frumoasă, deoarece aceasta își pune amprenta asupra comportamentului copilului și putem spera la faptul că pe viitor acesta va fi un elev responsabil și conștiincios, care să aibă rezultate bune la învățătură, care să ofere respect atât profesorilor cât și colegilor.

Părerea mea personală (din perspectiva părintelui în primul rând) este că atât familia cât și școala contribuie în egală măsură la formarea comportamentului individului, motiv pentru care părinții și profesorii trebuie să formeze o echipă. Degeaba profesorul își dă silința pentru formarea elevului, își consumă toată energia pentru clădirea și dezvoltarea acestuia dacă părintele nu este

aliatul său, dacă el este cel care “îl trage de mânecă” pentru că odrasla sa a luat o notă mica. Printr-o asemenea manieră nu facem altceva decât să știrbim autoritatea și responsabilitatea cadrului didactic, mai ales că în aceasta perioadă întâlnim o serie de provocări și ne lovim de dezinteresul elevilor pentru școală. Ca și părinți, trebuie să fim conștienți de faptul că profesorul depune un efort uriaș să lucreze cu o clasă de elevi, deoarece aceștia au caractere și personalități diferite, ori provin din medii familiale total opuse. Când spun că profesorul și părintele trebuie să formeze o echipă, nu mă refer doar la simplul fapt că este suficient ca acesta să participe la ședințele cu părinții, aici discutăm despre o relație bazată pe respectul, încrederea și implicarea reciprocă. Din punctul meu de vedere, părintele trebuie să fie extrem de implicat în viața școlară a copilului, trebuie să ofere din plin resursele de care dispune, iar aici nu fac în nici un caz referire la cele de natură financiară, ci este vorba de timp, energie și disponibilitate la activitățile din viața copilului ca și școlar.

Suntem martorii unei permanente transformări a lumii din jurul nostru, iar acest lucru ne cere să ne reorientăm mereu și să ne restructurăm modul de abordare, în primul rând readaptându-ne noi înșine. Educația este foarte importantă și nu este legată strict de orele din programul zilnic de la școală, aceasta începe de acasă, iar noi ar trebui ca la sfârșitul fiecărei zi să ne punem întrebarea: Oare sunt un părinte bun pentru copilul meu? Oare sunt un exemplu corect pentru copilul meu? Dacă noi avem o atitudine negativă față de școala la care copilul învață și față de cadrele didactice este de înțeles că vom transmite copilului această nemulțumire și s-ar putea ca acesta să își piardă respectul și interesul pentru învățatură, dar și pentru cei din jurul său (colegi, cadre didactice). În prezent elevul nu mai este intimidat de profesor, asistăm chiar la faptul că acesta nu mai are teamă sau respect pentru acesta. În calitate de părinți, ar trebui totuși să venim în sprijinul cadrelor didactice și să estompăm acest elan negativ al copiilor noștri, care consideră că lor li se cuvine totul, dar să nu uităm că actul educational este cel care îi formează ca oameni și totodată le conferă practicarea unei profesii în viitor. Oricare părinte îi dorește binele copilului său, dar să nu uităm că profesorii sunt cei care ne modelează copiii, sunt cei care îi transformă în adulții de mâine, iar fără ajutorul nostru acest modelaj ar putea fi în defavoarea noastră și a societății.

“Ce este un copil? Un experiment. Este o nouă încercare de a perfecționa omul cinstit; adică, de a face pe om divinitate. “(**George Bernard Shaw**)

WEBOGRAFIE:

<https://orasulciteste.ro/articol/citate-despre-educatie>

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Prof. Înv. preșc. UNGURUȘAN GABRIELA

IEPURE ANCA

Grădinița cu Program Prolungit Voinicel Zalău

Menirea educației este aceea “ *de a înălța pe culmi mai nobile de viață – omul*”. (Gentil, G. The Reform of Education).

Părinții sunt creatorii mediului familial natural, iar influența lui asupra dezvoltării copilului este una fundamentală, diferită de la o familie la alta, în funcție de structura internă, valorile promovate, contextul socioprofesional existent, tradiție și modelul cultural internalizat.

Problema educației este abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, lume caracterizată prin importante transformări, prin cerințe și aspirații specifice, prin schimbări în toate domeniile.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral.

În condițiile unei atmosfere familiale echilibrate și prielnice dezvoltării copilului de vârstă preșcolară, familia este în primul rând cadrul existenței biofizice, al acestei dezvoltări. Un anumit regim igienico – sanitar necesar dezvoltării fizice sănătoase și armonioase înseamnă asigurarea unui program al zilei care să respecte ore de somn, alimentare, activități, joc, plimbări.

Primii 5-6 ani de viață sunt de o importanță fundamentală în dezvoltarea psihologică, moral-spirituală a copilului, comportamentul și punctul de vedere al părinților îl marchează chiar și după debutul școlar. Nu mai puțin adevărat este faptul că, pe lângă școală și familie, și alte organizații și instituții își asumă rolul de „ghizi” în labirintul existențial al copilului. Funcția formativă a părinților rămâne totuși prioritară, aceștia exercitând o influență esențială asupra reacției copilului vizavi de școală. Din această cauză, psihologii și pedagogii își îndreaptă atenția spre analizarea acestei influențe. În special, ei încearcă să descrie relațiile familiale care provoacă o reacție favorabilă față de școală și un randament școlar bun și, respectiv, reacțiile nefavorabile cu consecințele unui randament scăzut. Numeroase studii arată că, de regulă, motivarea randamentului școlar este înaltă, atunci când copilul este constrâns să-și atingă independența și autocunoașterea, pentru care va fi remunerat.

Copiii cu scopuri și tendințe mai mari, datorită educației din familie, au o atitudine mai serioasă față de toate disciplinele școlare și aproape că nu necesită pedepse în cazul în care nu-și îndeplinesc obligațiunile. Acești copii, în comparație cu copiii lipsiți de exigența și autoritatea părinților, numesc relațiile lor cu părinții – cordiale. Ei își petrec timpul liber împreună și în aceste familii aproape că nu se constată sentimente ostile față de părinți.

Angajamentul părinților și al copiilor, faptul că sunt familii în care se ignoră metode de disciplină și educare mai austere, joacă poate rolul principal în educarea și cultivarea copilului. Acolo unde părinții își protejează și-și încurajază copiii, sunt grijulii, nu-i resping și nu-i ignoră, se naște o armonie din care rezultă succesele viitoare.

Să fii bun exemplu pentru copilul tău. Să-i transmiți valorile și normele etice ale societății. Să-i dovedești că trebuie să trăiască în dragoste și armonie cu ai săi și cu toți cunoscuții familiei.

Să trăiască în cinste, în adevăr, cu respectul bunurilor, convingerilor și al sentimentelor altora. Să crească și să simtă tot timpul comuniunea “mamă – copil – tată”. Să-l obișnuiești să participe la activitatea obștească.

De reținut că: faptele de astăzi ale copiilor reprezintă o prefigurare certă a celor de mâine; deprinderile și convingerile “creionate” acum constituie baza modului de acțiune în viitor; atitudinile și comportamentele adulților cu care vin în contact (îndeosebi ale părinților) vor fi primele modele copiate cu fidelitate de către copii. Prin pregătirea și educarea copilului pentru viață, facem posibil ca orizontul specific de năzuințe să devină cotidian posibil. “Începeți dar prin a vă cunoaște copiii” (Jean Jacques Rousseau) se află și astăzi la temelia educației.

BIBLIOGRAFIE:

1. Giovanni Gentile, The Reform of Education, Forgotten Books , London, July 21, 2012;
2. John Locke, Some Thoughts Concerning Education and of the Conduct of the Understanding, , October 1, 1996;
3. Jean Piaget, Science of Education and the Psychology of the Child, Viking Press, June 1970;
4. Jean Jacques Rousseau, Emile: His Educational Theories Selected from Emile. Julie and Other Writings, Barron’s Educational Series, December 1, 1964;
5. Jerome Bruner, The Process of Education, Harvard University Press, January 31, 1976.

INFLUENȚA MEDIULUI FAMILIAL ASUPRA DEZVOLTĂRII COPILULUI

Prof. GASPAR HAJNAL

Prof. GROZA MONICA BIANCA

Liceul Tehnologic “Voievodul Gelu”, Zalău

Pentru a evidenția rolul important pe care îl joacă familia în dezvoltarea urmașilor și nevoia de a structura sprijinul acordat acestora în îndeplinirea funcției educative s-au făcut numeroase studii ce confirmă tot mai mult faptul că perioada petrecută în familie este determinantă pentru evoluția personalității copiilor și pentru integrarea lor școlară și socială. Modelul adultului și al interrelațiilor din familie impregnează modelele dezvoltării sociale ulterioare și succesul social al individului.

Familia oferă mediul în care copilul trăiește primii ani din viață, se dezvoltă și se formează pentru viață. Ea reprezintă un prim instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. Are rolul central în asigurarea condițiilor necesare trecerii prin stadiile de dezvoltare ale copilăriei, condiții ce stau la baza structurării personalității individului. Familia reprezintă o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, copilul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Implicarea părinților trebuie să fie limitată la o îndrumare sau sprijin.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație. Din punct de vedere psihologic, este considerată ca fiind optima relația în care ambii părinți își sincronizează, în limitele raționale, tratamentul aplicat copilului. Evident, nu se poate pretinde o sincronizare perfectă, firile celor doi părinți fiind sensibil diferite, însă o corelare cât mai strânsă,

obținută chiar prin efort deliberat, se impune cu necesitate. Disocierea și discordanța comportamentală a părinților în relația cu copilul se poate manifesta în două forme: mama hiperprotectoare și tatăl exigent sau mama hiperexigentă și tatăl hipertolerant.

O direcție predilectă a cercetărilor în domeniul familiei o constituie analiza rolului pe care îl joacă mama, gradul ei de cultură, statutul social și dezvoltarea individuală, dragostea/ atașamentul pentru copil. Se vorbește, de asemenea, tot mai mult, de rolul tatălui și de faptul că între cei doi părinți nu ar trebui să se facă diferențe în ceea ce privește influența și rolul pe care îl joacă în dezvoltarea copilului în familie. Este evidențiată valoarea relațiilor stabilite între membrii familiei, între frați și între părinți ca o coordonată de influențare a copilului.

Se studiază, de asemenea, elemente care influențează construcția personalității copilului și care relevă importanța familiei la vârstele timpurii ale copilului. Sunt analizate: inteligența mamei, interacțiunile specifice cu mama, impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare, influența limbajului mamei asupra dezvoltării personalității copilului, rolul imaginii de sine în dezvoltarea familială.

Practica și studiile efectuate în acest domeniu pun în evidență importanța covârșitoare a mediului familial asupra dezvoltării copilului, în special la vârstele mici.

Istoric vorbind, părinții au fost primii educatori ai copiilor, înainte de a împărtăși această responsabilitate cu preoții și, mai târziu, cu profesorii.

Astăzi, la fel ca întotdeauna, copiii au nevoie de părinți empatici, calzi, înțelegători, care să-i ajute să-și câștige treptat autonomia, să-și asume responsabilități, să fie sensibili la nevoile celorlalți, să știe cum să facă față presiunilor, să depășească eșecurile, transformându-le în oportunități de dezvoltare personală, luând-o mereu de la capăt, să fie conștienți de propriile emoții, pe care să le exprime adecvat, și nu să le nege, să rezolve conflictele, să-și mențină optimismul și încrederea în sine, pentru a da viață celor mai frumoase visuri de perspectivă.

Atunci când părinții se implică în educația formală și în viața școlară a copiilor, aceștia au rezultate mai bune la învățătură, atitudini pozitive față de școală și aspirații vocaționale mai înalte.

În calitate de primii profesori ai copiilor lor, părinții ar trebui:

să elaboreze un program zilnic pentru teme;

să citească împreună cu copilul;

să folosească televizorul cu înțelepciune;

să păstreze legătura cu școala;

să-i laude pe copii, să le aprecieze efortul;

să le vorbească copiilor despre importanța școlii și a cunoștințelor.

Ingredientele necesare pentru o implicare sănătoasă în dezvoltarea copiilor sunt: iubirea focalizată pe copil, necondiționată și manifestată în mod sănătos (inclusiv, manifestarea grijii și a interesului pentru tot ce i se întâmplă și ce trăiește copilul); setarea limitelor, discutarea și agrearea regulilor; comunicarea consistentă, exprimarea deschisă și asertivă, cu copilul și cu alți membri ai familiei.

A fi părinte este mai mult decât o simplă calitate față de care ne putem exalta. Ea presupune experiență, pricepere, răbdare, toate însușirile care se cer pentru exercitarea unei adevărate profesii "profesia de părinte". Iar pentru realizarea unor performanțe, existența unui climat familial favorabil și armonios și competența în educație reprezintă premise de bază.

BIBLIOGRAFIE

1. Băran-Pescaru A, *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*. București: Editura Aramis, 2004;
2. Bonchiș E, *Familia și rolul ei în educarea copilului*. Iași: Editura Polirom, 2011 ;
3. Giddens, Anthony, *Sociologie*, trad. Radu Săndulescu, Vivia Săndulescu, Ed. BIC ALL, București, 2000;
4. Iluț, Petru, *Familia. Cunoaștere și asistență*, Ed. Argonaut, Cluj, 1995;
5. Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae, *Familia de la A la.....Z*, Ed. Științifică, București, 1991;
6. Zamfir, Cătălin, Vlăsceanu, Lazăr, *Dicționar de sociologie*, Ed. Babel, București, 1993;
7. Muntean, Ana, *Violența domestică și maltratarea copilului*, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2001;
8. Vrasmas, Ecaterina, Adina, *Consilierea și educația părinților*, Ed. Aramis, 2002.

EDUCAȚIE PARENTALĂ

STÂNEAN LIANA OANA
Școala Gimnazială Nr.1 Aghireș

ȘAPTE PAȘI PENTRU ÎNCURAJAREA COMPORTAMENTULUI POZITIV

1. Observați.
2. Acordați atenție apropiată.
3. Stabiliți un bun contact vizual.
4. Zâmbiți!
5. Lăudați comportamentul.
6. Fiți afectuos. (Aceasta poate include semne de afecțiune ca de exemplu o mână pusă pe umăr sau o îmbrățișare.)

Repețiți mesajul într-o manieră diferită

METODELE DE PREVENȚIE ALE PĂRINTELUI

- Învățarea comportamentelor adecvate;
- Verificați nevoile copilului;
- Comunicați așteptări clare;
- Reduceți plictiseala;
- Planificați tranzițiile;
- Schimbați mediul;
- Folosiți simțul umorului;

Oferiți o alegere între două alternative

PĂRINȚII CARE OFERĂ CĂLDURĂ

- Le arată copiilor că sunt **iubiți**, chiar și când **fac ceva greșit**;
- Îi alină când le este **teamă** sau când **se simt răniți**;
- Privesc situația **prin ochii copiilor**;
- Petrec **timp împreună** și râd cu ei;
- Îi sprijină când trebuie **să facă față provocărilor**;
- **Îi incurajează** când au ceva dificil de realizat;
- Le **spun** și le **arată** că îi **iubesc**;
- Le **spun** și le **arată** că au **încredere** în ei.

WEBGRAFIE: www.unicef.ro

ACASĂ, LOCUL ÎN CARE ÎNCEPE EDUCAȚIA

Prof.înv.primar RACZ ADELA-IOANA

Prof.înv.primar CODAȚ ANCUȚA-LOREDANA

Școala Gimnazială Iuliu Maniu, Zalău

Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat în școală

(Albert Einstein)

Cuvântul **educație** derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Educația este o acțiune specific umană cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Ea începe încă din prima zi de viață a copiilor și continuă pe toată durata vieții. Principalii factori educaționali sunt: familia, școala și societatea.

Dacă ne orientăm în ordine cronologică, primul factor implicat în educația copilului este familia. Prin urmare, educația începe acasă, părinții având rolul esențial în transmiterea ei, iar apoi procesul continuă/ se aprofundează de către educator/profesor în domeniul educațional.

Se consideră că părinții implicați în educația micuților vor primi din partea acestora rezultate satisfăcătoare și o atitudine pozitivă în ceea ce privește procesul educațional. Pentru a iniția și a menține procesul educativ, părinții trebuie să fie foarte atenți la comportamentele copiilor și să intervină încă de la bun început în educarea acestora. Din motive subiective, unii părinți trec cu vederea anumite stări nepotrivite, purtări urâte ale copiilor, considerându-le „trecătoare”, normale sau inofensive. Realitatea este că acestea sunt doar scuze ale părinților care, din păcate, acoperă dezvoltarea neuropsihică nesatisfăcătoare a copiilor și pot avea drept consecință afectarea procesului educațional. Acești părinți consideră că ceea ce ei iartă, corectează profesorul la școală, dar în așa fel, treptat, procesul de educație al copilului se îngreunează. În aceste cazuri, copiii își formează o imagine greșită despre profesor, acesta fiind considerat rău, exigent. Din acest motiv, este important ca părinții să favorizeze procesul de educație al copilului, stabilind reguli și totodată oferindu-i un climat familial pozitiv, în care predomină dragostea. În cadrul familiei, părinții, și nu doar ei, ci și ceilalți membri ai familiei (surori, frați, bunici, unchi, mătuși, etc) trebuie să știe să fie și autoritari și să-și impună respectul față de cei mici. Ambianța familială trebuie să fie echilibrată, relația dintre părinți să fie una armonioasă, bazată pe dragoste, înțelegere și respect, pentru a oferi copiilor, un

exemplu pozitiv de comportament. Comportamentele de acasă sunt modele pentru copii, astfel se conturează caracterul și personalitatea copiilor/viitorilor adulți.

Cert este că toți copiii sunt diferiți, din toate punctele de vedere. Ei pot fi timizi, izolați, liniștiți sau din contră gălăgioși, curioși, deschiși. Faptul că fiecare copil este unic, îl face și mai special. Comportamentul acestuia modelat spre o direcție bună, îi va aduce doar beneficii în viață. Fiecare dintre acești copii reprezintă imaginea vie a educației primite acasă, educație a cărei amprentă se poate observa cu ușurință în comportamentul copilului în societate.

Al doilea factor educațional este școala, foarte importantă în educația sistematică și continuă. La nivelul acestei instituții, educația ajunge într-un stadiu de maximă dezvoltare prin caracterul programat, planificat și metodic al activităților instructiv educative. În școală, copilul trăiește un proces de socializare, învață să scrie, să citească și deprinde o multitudine de aptitudini, îndrumat de cadrele didactice.

Școala trebuie să fie în strânsă legătură cu familia pentru ca procesul educativ să aibă continuitate și să se ajungă la succesul școlar. Astfel, se formează viitorul cetățean responsabil și independent, pregătit pentru societate.

Prin urmare, acasă este locul în care începe educația, locul în care un copil învață etica de bază și conduita primară de viață. Expresia *cei șapte ani de acasă* se referă chiar la modul în care părinții își pun amprenta asupra copilului în primii ani de viață și care este definitorie pentru formarea lui ca adult.

Totuși, educația nu se încheie deodată cu închiderea porților școlii, nici deodată cu ajungerea copilului la maturitate și desprinderea acestuia de familie. Acest proces continuă pe toată durata vieții, deoarece întotdeauna va avea ceva de învățat.

Tota vita schola est (Jan Amos Comenius)

BIBLIOGRAFIE:

1. Bunescu, G, Alecu, G, Badea, D, Educația părinților, Strategii și programe, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997;
2. <https://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Factorii-educationali-Partenar93736.php>;
3. <https://pickmeacademy.blog/2019/01/11/educatia-copiilor-incepe-acasa/>;
4. <https://www.desprecopii.com/info-id-7828-nm-Parentingul-si-educatia-copilului-tau-de-ce-ACASA-este-un-loc-esential-de-educatie.htm>.

Asertivitatea în relaționarea cu copiii

Buzgău Adina Lăcrimioara

CJRAE Sălaj

În rândul abilităților cu care suntem înzestrați și pe care noi, oamenii, putem să le dezvoltăm pentru a ajunge la un grad ridicat de eficientizare în relațiile cu ceilalți, se află *abilitățile de comunicare*. Să comunicăm eficient cu cei din jur, dar mai ales cu persoanele de referință pentru noi, cum sunt membrii familiei, reprezintă o sursă de satisfacție, împlinire și succes, în general. Eficiența în procesul de comunicare este condiționată de: a reuși să *ascultăm activ* – să avem capacitatea de a surprinde atât conținutul mesajului cât și emoțiile interlocutorului, pentru a asigura înțelegerea cât mai acurată a mesajului; să reușim *transmiterea asertivă a mesajului*; înainte de a ne lăsa prinși de efectele lui, să reușim *identificarea surselor unui conflict* și să utilizăm strategiile eficiente de rezolvare a conflictelor. O rețetă sigură de succes în relațiile interpersonale este asigurată de reușita utilizării acestor abilități în *contexte de comunicare* diferite: dialog, comunicare de grup, comunicare directă sau mediată, în relațiile profesionale și, mai presus de toate, în relațiile de familie.

Aducem în atenție aceste abilități pentru că ele reprezintă cheia spre relații armonioase cu cei din jur, eficiență în desfășurarea activității profesionale, împlinirea în relațiile cu membrii familiei, sursa de satisfacție și drumul cel mai scurt către soluția optimă la diversele situații de viață care ne provoacă să reacționăm. Și pentru că vorbim de competențe și abilități, ca orice formare de deprinderi, formarea și perfecționarea acestor abilități reprezintă un proces continuu, care necesită exersare și ghidaj, iar contextul școlar este un mediu propice pentru dezvoltarea acestora. Dealtfel, școala are ca preocupare centrală acest aspect, într-un context pluridisciplinar. Dacă ne aflăm în rolul de părinți, merită să ne dezvoltăm un obicei sănătos prin a păstra o relație strânsă cu cadrele didactice ale copiilor noștri, din perspectiva cărora putem avea exemple de bune practici privind comunicarea eficientă.

O particularitate deosebită a comunicării o reprezintă *asertivitatea*. În relație cu copiii, dezvoltarea asertivității, ca abilitate de comunicare, reprezintă o rețetă de succes în modelarea comportamentului acestora, în cultivarea unor relații sănătoase și eficiente. În sens larg, asertivitatea este un mod eficient de comunicare ce presupune să avem *abilitatea de a ne exprima emoțiile și convingerile fără a afecta și ataca drepturile celorlalți*. Este un set de atitudini și convingeri învățate.

Conform Marelui dicționar al psihologiei Larousse, asertivitatea este o caracteristică a unei persoane care își exprimă cu ușurință punctul de vedere și interesele, fără anxietate și fără să le nege pe ale altora. Tehnicile de antrenament în asertivitate, își propun să îl ajute pe un subiect, care se plânge de inhibiție pe plan social ori de dificultăți de comunicare, să se exprime și să-și susțină mai bine punctul de vedere. Este vorba de diminuarea anxietății sale sociale, fie învățându-l să-și rezolve problemele ce le pune pe seama timidității sale, fie stimulându-l să-și modereze agresivitatea și să modifice componentele comportamentului său (gestuale, mimice, vocale), în așa fel încât să le integreze mai bine normelor anturajului și să obțină o mai bună cooperare cu ceilalți.

Aceste tehnici de antrenament asertiv se practică în timpul unor ședințe individuale cu un terapeut comportamental, în grupuri formate din trei-cinci persoane sau într-un context educațional colectiv. După o analiză a comportamentelor pe care fiecare subiect dorește să și le vadă modificate, terapeutul propune jocuri de rol comportamentale referitoare la situații întâlnite de către participanții grupului. Uneori, el însuși joacă rolul de model sau „sufală” un răspuns adaptat situației. Astfel, subiectul poate dobândi o anumită „competență socială” sau mai multă îndemânare în modul de a-și apăra drepturile, de a-și expune opinia, și, totodată de a nu aduce ofense celorlalți. Tehnicile asertive, care apelează în mod constant la factori cognitivi, sunt foarte frecvent utilizate în terapia comportamentală și în cazul anxietății provocată de situațiile sociale.

Ca urmare a interiorizării informațiilor teoretice și a unui parcurs lung în care am avut preocuparea privind modul în care se folosește această tehnică, concluzionez că tehnica învățării asertivității este o modalitate de optimizare a comunicării, a abilităților și competențelor socioemoționale. Aceste competențe sunt observabile și măsurabile, ca un rezultat extern, vizibil celorlalți, a ceea ce noi suntem pe plan interior. Altfel spus, prin comunicare noi exprimăm, mai mult sau mai puțin conștient, ceea ce suntem. Când spun asta mă gândesc la: convingeri, valori, atitudini, cunoștințe, interiorizarea experiențelor de viață, priorități personale, comportamente specifice, modul de raportare la lume și la viață, motivația sub toate aspectele sale – cu treapta cea mai înaltă privind sensul vieții, etc.

În raport cu copiii, asertivitatea ca mod de comunicare, se învață prin modelare socială. Dacă ne raportăm timpuriu în educația copiilor prin adoptarea unui mod asertivității, aceștia își vor însuși modul de comunicare, atitudinea și comportamentele exterioare de tip asertiv, fără efort, natural. Cheia în educația copiilor este ca mai întâi adulții de referință din viața lor să adopte comportamentele, atitudinile, obiceiurile pe care doresc să le dezvolte în viața copiilor.

Când ne inițiem în a fi asertivi, începem să identificăm ce anume din ceea ce facem, și implicit spunem, ne aparține nouă – ca o caracteristică personală și inconfundabilă, și ce anume am preluat fără a trece prin filtrul personal, de la membrii familiei noastre de origine, de la grupul social/profesional din care facem parte, de la modelele culturale care ne influențează.

A identifica și mai apoi a face o diferențiere între ceea ce gândim și ceea ce simțim în același timp, și totodată, a exprima într-un mod clar, asumat și neinterpretabil acest lucru, fără a aduce acuze și a-i răni pe cei din jur, este urmare a dezvoltării abilității de a fi asertiv.

Dincolo de utilizarea tehnicii antrenamentului asertiv în practica terapeutică, modul de comunicare asertivă s-a dezvoltat ca modalitate de adaptare eficientă la situațiile conflictuale interpersonale. Sunt studii care arată că lipsa asertivității este una dintre cele mai importante surse de inadecvare socială. (Rees, Shan, 1991). În acest sens, asertivitatea este rezultatul unui set de atitudini și comportamente învățate, care au drept consecință pe termen lung îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea încrederii în sine, respectarea drepturilor personale, formarea unui stil de viață sănătos, îmbunătățirea abilității de luare a deciziilor de viață în mod responsabil, dezvoltarea abilității de management a conflictelor de orice fel. Așadar, presupune o abilitate dobândită prin exercițiu, reflecție personală, interiorizarea unui mod asumat de afirmare a propriei individualități, prin adoptarea poziției EU.

Primul pas în dezvoltarea abilității de a fi asertiv este conștientizarea drepturilor personale ce fiecare dintre noi le avem. În virtutea adoptării unui comportament asertiv, fiecare om are mai multe drepturi, menționate în continuare, formulate la persoana I singular, ca un exemplu de adoptare a poziției Eu:

Drepturile mele asertive sunt:

- ✓ Dreptul de a decide care sunt scopurile și prioritățile mele personale
- ✓ Dreptul de a avea valori, convingeri, opinii proprii și de a le putea exprima
- ✓ Dreptul de a spune celorlalți cum aș dori să se comporte cu mine
- ✓ Dreptul de a face greșeli, de a reveni asupra unei decizii, de a mă răzgândi
- ✓ Dreptul de a fi acceptat/ă ca imperfect/ă
- ✓ Dreptul de a avea uneori performanțe mai scăzute decât potențialul propriu
- ✓ Dreptul de a cere informații și ajutor
- ✓ Dreptul de a construi relații după propriile decizii și preferințe
- ✓ Dreptul de a renunța la anumite relații
- ✓ Dreptul de a nu mă justifica

- ✓ Dreptul de a fi acceptat/ă necondiționat.

De foarte multe ori, apar probleme de relaționare, de comunicare, și chiar existențiale în urma încălcării acestor drepturi, a lipsei de conștientizare a lor, a inabilității de a fi acceptate, asumate, comunicate și apărute. Dealtfel oamenii nu sunt învățați despre aceste drepturi ce decurg din libertatea ființei umane, libertatea de exprimare, de asumare și acceptare a propriilor decizii. Aceste drepturi nu sunt consemnate în mod explicit în nici o lege, dar ele există și decurg pe cale de consecință logică.

Important de reținut este faptul că, în esență, a fi asertiv înseamnă a-ți exprima punctul de vedere, fără să aduci un prejudiciu celuiilalt, fără a fi agresiv sau disprețuitor. Cu alte cuvinte, a fi asertiv înseamnă a stăpâni arta de a spune NU sau de a spune ceva ce vine în contradicție cu punctele de vedere ale celorlalți, cu încredere, fermitate și bun simț. A fi asertiv se învață prin modelare socială iar în educația copiilor un rol esențial în adoptarea acestui mod de comunicare îl au părinții, cadrele didactice și adulții de referință din viața lor.

Bibliografie:

Terapia de familie, Concepte și metode, Nichols și Schwartz, Asociația de terapie familială, 2005

The Bowen Family Therapy and Its Uses, Margaret Hall, 2013

Dezvoltarea umană, Papalia, Olds, Feldman, Ed Trei, 2010

Marele dicționar al psihologiei LAROUSSE, trad. A.Ardeleanu, S. Dorneanu, N. Baltă, București, Editura Trei, 2006

Consiliere educațională, Băban, A. coordinator, Editura ASCR, Cluj Napoca, 2011

SECȚIUNEA II

PARTENERIATUL ȘCOALĂ - FAMILIE ÎN BENEFICIUL ELEVULUI

Prof. înv. primar HORVATH RODICA-IOANA

Școala Gimnazială “Mihai Eminescu” Zalău

Privită ca nucleu social, familia este prima care influențează dezvoltarea copilului, deoarece își pune amprenta pe întreaga sa personalitate, iar trăinicia edificiului depinde de calitatea temeliei. Rolul familiei este acela de a pregăti copilul pentru viață oferindu-i cel mai potrivit cadru în care să își formeze principalele deprinderi, pentru transmiterea principalelor cunoștințe asupra realității și pentru formarea primelor principii de viață. Școala și familia trebuie să găsească fâgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral.

Este în beneficiul copilului dacă acasă are asigurată un mediu de încredere, echilibrat, în care să se manifeste neîngrădit, iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei. Este necesar ca părinții să își schimbe optica pe care o au asupra întâlnirilor din mediul școlar, acestea putând deveni un sprijin real în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadru didactic. Cercetările arată că „în programele în care părinții sunt implicați elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care părinții nu sunt implicați” (Henderson și Nancy, 1995). Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât rezultatele copiilor sunt pe măsură. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Părinții nu pot cunoaște pe deplin psihologia copilului lor dacă nu află și modul lui de comportare în condițiile școlare. Activitatea de acasă este o continuare a activității pedagogice de la școală și invers. Întregul proces de educație și mai ales de instrucție se realizează atât la școală, cât

și acasă. După cum spunea Maria Montessori, „Copilul care se naște nu intră într-o ambianță naturală, ci într-o civilizație”. Școala colaborează cu familia în domeniul învățării elevului, în domeniul comportamentului, în domeniul dezvoltării lui fizice și intelectuale, morale și estetice, în domeniul deprinderilor și priceperilor de muncă, igienico-sanitare, în domeniul activităților libere, angajării copilului în diferite domenii de activitate în afară de clasă și școală. La ședințele cu părinții vorbim pe larg despre modul în care aceștia își pot ajuta copiii la învățarea lecțiilor, dar mai ales în controlul temelor de acasă. Totodată părinții trebuie să cunoască dacă copilul lor are o comportare corectă față de învățătoare și de colegii de clasă, dacă purtarea lui pe stradă și în alte locuri este una corespunzătoare. „A-ți învăța copiii să facă binele înseamnă a le lăsa moștenirea cea mai prețioasă” (Mantegazza).

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta. Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat, care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișeze.

Voi exemplifica cu un proiect care a luat naștere ca urmare a unei ședințe cu părinții. Elevii mei erau în clasa a III-a și le-am solicitat sprijin părinților în organizarea unor activități atractive și eficiente pentru “Săptămâna altfel”. Le-am spus că studiam în acea perioadă despre plante și că ar fi utilă o activitate de observare în natură, am sugerat poate o acțiune de plantare. Răspunsul a venit din partea părinților unei eleve care avea domiciliul în localitatea Brebi, părinții tocmai se pregăteau să planteze câțiva puiți de nuci și ne-au invitat și pe noi. Am organizat astfel o excursie în care am stabilit ca obiectiv de vizitat și Castrul Roman de la Moigrad, situat pe traseu.

Ajunși la gazdele noastre de la Brebi, activitățile propuse copiilor au fost foarte diverse: am săpat gropi, am udat și am plantat nucii, dar ne-am și jucat. Cu lucruri simple găsite în gospodărie am construit un traseu aplicativ pe care copiii l-au parcurs întrecându-se în două echipe. Copiii au fost răsplățiți cu gogoși și plăcinte.

Contactul
direct cu natura
produce copiilor o

impresie puternică, lasă urme adânci în amintirea lor le trezește interesul pentru natura înconjurătoare. Prin organizarea sistematică a excursiilor elevii pot fi pregătiți treptat să înțeleagă obiecte și fenomene geografice mai îndepărtate, să-și facă o imagine clară asupra țării noastre . Excursia are un puternic caracter aplicativ întrucât crează elevilor posibilitatea de a recunoaște și a recapitula o mare parte a materiei predate în clasă, sau a dobândi reprezentări despre obiecte și fenomene ce vor fi analizate în clasă .

Excursia este un bun prilej pentru dobândirea unor deprinderi și priceperi folositoare pentru viață : aprinderea focului, pregătirea hranei, a adăpostului, reparatul echipamentului . Aceste deprinderi practice au o mare importanță pentru dezvoltarea unor calități motrice ca: spiritul de colectiv, voința, inițiativa, disciplina.

Excursia școlară este deci o activitate polivalentă care necesită o organizare temeinică și sistematică de conținut, pentru a îmbina armonios factorii instructiv-educativi cu odihna activă și recreerea .

Familia și școala sunt cele care influențează dezvoltarea individului și procesul educativ, de aceea este foarte importantă colaborarea tuturor celor care intervin în procesul de dezvoltare și formare al copilului.

Un real parteneriat între școală și familie nu este cel înscris pe o coală de hârtie semnat de părinte și director, este relația activă, de implicare și de o parte și de cealaltă, este bucuria și tristețea, este succesul și eșecul, este zbaterea și rezultatul din care beneficiarul este *copilul*.

BIBLIOGRAFIE:

- Stern H.,1972, *Educația părinților în lume*, Editura didactică și pedagogic, București
Băran – Pescaru A, 2004, *Parteneriat în educație*, Editura Aramis, București

ACCEPTĂ-MĂ AȘA CUM SUNT -activități concrete, bune practici-

LUKACS ERIKA
Școala Gimnazială Nr.1 Panic

Obiectiv:

1. Înțelegerea termenelor de discriminare, nediscriminare, toleranță
2. Înțelegerea consecințelor negative a le discriminării
3. Formarea atitudinii de acceptare a diferențelor dintre persoane

Implementat la: elevii din clasele VII-VIII de la Școala Gimnazială Nr.1 Panic

Nr. De ore alocat activităților: 2

Descrierea activităților:

Icebreaking:

Se formează 3 grupe de elevi.

Sunt scrise diferite cuvinte pe postituri lipite pe spatele copiilor din grupele 1 și 2:

1: puturos, sărac, capacități limitate de învățare, orfan, rrom.....

2: deșteptul clasei, bogat, olimpic.....

Elevii se mișcă liber în clasă, cei din a treia grupă vor vorbi cu cei din grupa 2, îi vor evita, se vor uita urât la cei din prima grupă.

Se discută: cine cum s-a simțit, cum se simt în general cei care sunt discriminați pe criterii asemănătoare.

Se discută situații concrete din clasă

Fișe de lucru Activitate

1. Diferențierea comportamentelor discriminatorii/nediscriminatorii

Având în vedere situațiile de mai jos, răspundeți la întrebări, lucrând pe grupe

Exemplu

Mădălina este o fetiță de 14 ani cu Sindrom Down. Până în clasa a VII-a, a mers la școala de masă. Mama ei a ajutat-o mult și Mădălina a lucrat mult în plus acasă, astfel încât să facă față cerințelor de la școală. Mediile ei au oscilat între 5.50 și 7.00, iar clasa a VII-a a terminat-o cu media 6.30. La școală era răsfățata colegilor, se jucau împreună și aveau grijă de ea. În clasa a VIII-a, odată cu schimbarea profesorului de matematică, au început problemele: la matematică avea numai note sub 5 și, ulterior, părinții au descoperit că profesorul țipa la ea adesea, o numea „handicapată”. Comportamentul colegilor s-a schimbat și el curând, iar diriginta a spus că nu poate interveni, dacă Mădălina nu mai face față. Inițial Mădălina a luat în continuare aceleași note la celelalte materii, ulterior pierzându-se cu totul capacitatea ei de a face față școlii, care devenise o agresiune pentru ea. Mama ei a luat decizia să o mute la altă școală, unde Mădălina s-a adaptat greu, a repetat anul școlar, iar la liceu nu a mai dat deloc. Schimbarea atât de radicală a situației de la școala inițială s-a petrecut în mai puțin de 4 luni. Din păcate, aste este ceea ce li se întâmplă adesea copiilor cu dizabilități.

E vorba sau nu de discriminare?

Ce consecințe au avut comportamentele celor din jur asupra elevei?

Ce atitudine o poate/ar putea să o ajute pe elevă?

Exemplu

Ion și Mari, fratele lui geamăn, din neam de lingurari din Tulcea, au fost rugați de profesorul de română să aducă bucăți de lemn și să le arate și colegilor cum fac o lingură. Băieților le-a venit ideea să facă crucea de care aveau nevoie la serbarea de Crăciun, așa că au venit cu lemn și instrumente de sculptat și de finisat și i-au uimit pe toți cât de repede au terminat.

Profesorul i-a rugat să facă și covata pentru pruncul Isus, pe care copiii au adus-o în câteva zile de acasă, finisată. La serbare, în fața colegilor și a tuturor părinților, diriginta și profesorul de română

le-au mulțumit celor doi pentru ce au lucrat. Ulterior, din doi copii destul de retrași în grup, Ion și Mari au început să aibă “cereri” de la colegii lor de diverse obiecte.

E vorba sau nu de discriminare?

Ce consecințe au avut comportamentele celor din jur asupra copiilor?

Ce atitudine a colegilor ar putea să îi ajute?

Exemplu

Părinții lui Andrei au un venit lunar net de 1000 de lei. Au doi copii la școală și locuiesc în chirie într-un apartament cu 2 camere la bloc, în Cluj. Cheltuielile lor lunare fixe (chiria – 675 lei, întreținerea – 200 lei, curentul – 80 de lei) și mâncarea de abia le permit traiul de la o lună la alta.

Părinții nu își permit cele două rânduri de culegeri cerute pentru cei doi copii la matematică și română, și nici auxiliarul de engleză pentru Andrei, care e în clasa a VIII-a. Diriginta lui Andrei, aflând de problemă, îl ajută să copieze la secretariat câte o pagină, de câte ori are teme din culegeri și din auxiliar.

Andrei reușește să facă temele, uneori chiar din clasă, în pauze, ca să nu mai copieze la secretariat. Pentru fratele lui însă, învățătoarea nu numai că nu a căutat o soluție, însă l-a scos ca exemplu negativ în fața clasei. Spre deosebire de rezultatele lui Andrei, cele ale fratelui s-au înrăutățit la ambele materii.

E vorba sau nu de discriminare?

Ce consecințe au avut comportamentele celor din jur asupra elevilor?

Ce atitudine din partea colegilor ar putea fi de ajutor?

Exercițiu:

Gândește-te la cuvântul: ”NEDISCRIMINARE”. Încercă să exprimi sensul acestui cuvânt printr-un desen, citat sau definiție.

Printr-un desen sau un interviu imaginat cu o persoană victimă a discriminării, încearcă să descrii cum putem manifesta toleranță față de cei care sunt diferiți de noi.

2. Identificarea consecințelor discriminării, cât și a unor comportamente prin care se poate diminua efectele acestuia

Scăderea / imaginii de sine

- este un cumul de sentimente de inferioritate, pe care copilul îl interiorizează, atunci când aude că nu e în stare, că nu e bun, atunci când i se arată că e în plus în clasă. Copilul începe să se perceapă mai prejos decât ceilalți și nu-și mai apreciază progresul. În funcție de cât de frecvent e supus discriminării, este posibil să ajungă la izolare în grup și chiar la abandon școlar.

Găsiți o modalitate de a ajuta o persoană care suferă efectul discriminării descris mai sus, printr-un comportament manifestat de voi și de colegii de clasă.

Agresivitatea

- discriminarea este, în toate condițiile, un act de agresiune împotriva celui discriminat. Este foarte posibil ca un copil să răspundă cu agresivitate, la rândul lui, în încercarea de a se apăra.

Agresivitatea se poate extinde, ca reacție de răspuns, la orice tip de interacțiune cu profesorii sau colegii, dar și în alte contexte.

Găsiți o modalitate de a ajuta o persoană care suferă efectul discriminării descris mai sus, printr-un comportament manifestat de voi și de colegii de clasă.

Anestezia sentimentelor

- poate fi determinată de prejudecățile celorlalți. Dacă, orice ar face, copilul rămâne “țiganul tot țigan”, dacă oricât ar fi progresat el este “un handicapat” sau “nebunul”, se va obișnui să ignore feedback-ul, să își blocheze sentimentele pe care acesta le generează, astfel încât să blocheze suferința.

Găsiți o modalitate de a ajuta o persoană care suferă efectul discriminării descris mai sus, printr-un comportament manifestat de voi și de colegii de clasă.

Negarea apartenenței la identitate

- dacă vorbim de identitatea etnică, sau situație socială precară copilul discriminat va tinde întâi să ascundă cine este, apoi poate să își nege lui însăși această apartenență și va căuta alte identități, ceea ce îi poate provoca tristețe, frustrare sau furie.

Găsiți o modalitate de a ajuta o persoană care suferă efectul discriminării descris mai sus, printr-un comportament manifestat de voi și de colegii de clasă.

Depresia

- suspus stigmatului „handicapat” , copilul poate dezvolta o stare de tristețe profundă. Poate deveni apatic (“ce sens are să învăț”), dezinteresat de orice se întâmplă în jur, pesimist, exagerat autocritic (“nu știu să fac nimic bun”), își poate ignora orice succes și, în final, fără a primi asistență, se va auto-izola de restul grupului.

Găsiți o modalitate de a ajuta o persoană care suferă efectul discriminării descris mai sus, printr-un comportament manifestat de voi și de colegii de clasă.

MĂMICO, TE IUBESC!

Activitate desfășurată împreună cu mămicile în preajma zilei de 8 Martie

Prof. înv. preșc. CIUPE MĂDĂLINA ADINA

Grădinița cu P.P. „Licurici” Zalău

„Inima mamei este sala de clasa a copilului.” Henry Ward Beecher

Păstrarea unei colaborări adecvate între școală și familie este obiectivul fiecărei școli, scopul acestei colaborări fiind dezvoltarea armonioasă a elevilor. Diversele activități desfășurate împreună cu părinții joacă un rol important în această colaborare. Participarea părinților la unele activități ale grădiniței le vor permite o mai bună cunoaștere a particularităților propriilor copii, a dificultăților pe care aceștia le întâmpină în activități.

În acest an școlar, cu ocazia zilei de 8 Martie-Ziua Mamei, noi, grupa mijlocie am desfășurat împreună cu mămicile o activitate intitulată „Mămico, te iubesc!”. Invitația a fost scurtă și la obiect, iar mămicile au răspuns prompt invitației de a ni se alătura.

Întâlnirea cu părinții, în special cu mămicile de la grupa mijlocie, a debutat cu audierea unor cântecele dedicate mamei. Au intrat emoționate în sala de grupă și s-a așezat fiecare lângă copilul ei.

În prima parte a activității, fiecare copil împreună cu mămică lui a avut ca sarcină de a realiza o felicitare, după modelul dat de educatoare. Fiecare echipă copil-mămică a avut pus la dispoziție diferite materiale (hârtie colorată, lipici, foarfecă, decorațiuni) care au sporit creativitatea preșcolărilor și a părinților acestora, împreună realizând lucrări foarte frumoase și inventive, dând dovadă de originalitate, spirit artistic și colaborare. Înainte de a începe, copilașii au făcut câteva exerciții de încălzire a mânuțelor.

Sala de grupă s-a transformat într-un tărâm de poveste. Pe chipurile mămicilor și copiilor se citea mândria și strădania de a realiza cele mai frumoase lucrări.

A fost atât de emoționant și distractiv!

În partea a doua a activității, mămicile au avut parte de o surpriză din partea micuților: „Un dans pentru mama”. Mămicile au stat pe scaunele iar fiecare copil s-a așezat în picioare în fața mamei. Când melodia a început, copiii și-au luat mămicile de mânuțe și au dansat împreună. Momentul a fost încărcat de multă emoție, lacrimi de bucurie și multă iubire. Spre finalul dansului, fiecare copil a dăruit mămicii sale o floare confecționată de mânuțele lui harnice. Floarea a avut un mesaj „*Te iubesc, mami!*” pentru a arăta mămicilor lor, dragostea pe care le-o poartă și a fost realizată de copii împreună cu educatoarele grupei în săptămâna premergătoare zilei de 8 Martie.

În ultima parte , educatoarele au recitat la microfon poezia „Mama” de Paulina Popa și au înmânat diplome pentru cea mai bună mamă.

Activitatea s-a încheiat urându-le mămicilor un călduros „La mulți ani” . Copiii au intonat la microfon cântecul specific.

EMOȚIE, IUBIRE, MULȚUMIRE, COPILĂRIE, VESELIE ..Acele cuvinte caracterizează activitatea desfășurată.

Bibliografie:

[REVISTA-NR-7-ASAMBLATA-PDF.pdf \(dumbravaminunataalba.ro\)](#)

Invitație la joc: pentru părinți dedicați, copii fericiți și profesori implicați, Editura DPH, 2022

SECȚIUNEA III

PROIECT EDUCATIV

“MAME ADOLESCENTE”

Prof. DASCĂL MIRELA-ANGELA

Liceul Tehnologic „Voievodul Gelu” - Zalău

PROIECT EDUCATIV

“MAME ADOLESCENTE”

Motto:

“Mă rog de tine, munte
Cât zboru-o să mă poarte
Sărută ochii mamei,
Și-l apără de moarte.”

COORDONATORI PROIECT:

prof. Dascăl Mirela-Angela

COLABORATORI DIRECTI:

prof. Gaspar Hajnal

prof. Groza Monica Bianca

AN ȘCOLAR 2021-2022

PARTENERI

Direcția de Asistență Socială Sălaj

Directia de Sănătate Publică a Județului Sălaj

Școala Postliceală Sanitară din cadrul Liceului Tehnologic „Voievodul Gelu” - Zalău

ARGUMENTAREA PROIECTULUI

Proiectul *”Mame- adolescente”* și-a propus să acorde atenție unui fenomen nedorit, dar existent, acela al devenirii de **Mamă**, la o vârstă timpurie, când poate ea însăși este încă un copil.

La vârsta la care visele au aripi, bucuriile adulmecă încercările vieții și tristețile n-au bătut prea des, decât sporadic și adolescentin, la poarta vieții lor, mamele-adolescente trec, uneori fără să înțeleagă prea bine de ce, prin experiența maternității.

Fenomenul nedorit, aflat astăzi în plină expansiune, ne-a atras atenția, deoarece există câteva cazuri izolate, e adevărat, dar cât se poate de reale, de mame care, eleve fiind, au devenit părinte.

Intâmplările care au determinat această stare de fapt, deciziile dificile privind viitorul lor și al copiilor, frustrările și anxietățile adolescențelor-mame, relațiile cu familiile, școala și societatea, în general cunoașterea problemelor specifice, consilierea lor, s-au constituit în argumente pentru demersul nostru.

Exercițiul sincerității pe care elevele noastre au fost dispuse să îl facă, poate tocmai din dorința de a comunica și de a se comunica, ne-a motivat să ne îndreptăm atenția asupra lor. Universul lor, încă adolescentin în care a încăput și scâncetul începutului de lume, și nesomnul, și îndoiala, dar mai ales ochii, fântână a sufletului inocent, ne-a determinat să cautăm, dar mai ales să găsim răspunsuri împreună la dificilele probleme existențiale.

OBIECTIV FUNDAMENTAL

➤ Sensibilizarea și educarea populației școlare, în scopul stopării fenomenului “copii cu copii”.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- Sprijinirea mamelor-eleve;
- Oferirea de suport pentru reducerea riscului de marginalizare a mamelor adolescente;

- Informarea elevilor și părinților referitor la fenomenul “părinți minori”/ “copii cu copii” și la creșterea alarmantă a numărului de mame minore în România;
- Informarea elevilor și părinților referitor la importanța utilizării metodelor contraceptive în cazul începerii vieții sexuale;
- Conștientizarea de către adolescenți a consecințelor începerii vieții sexuale la vârste fragede;
- Dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor privind păstrarea sarcinii;
- Reducerea fenomenului de abandon maternal;
- Reducerea fenomenului de abandon școlar;
- Dezvoltarea deprinderilor de comunicare, asertivitate pentru a face față presiunii grupului.

BENEFICIARI DIRECTI

- elevele claselor IX-X

BENEFICIARI INDIRECTI

- elevii școlii, părinții, societatea în general.

GRUPUL ȚINTĂ

- mamele –eleve de la Liceul Tehnologic “Voievodul Gelu” – Zalău

ACTIVITĂȚI

- Constituirea echipei de lucru;
- Repartizarea sarcinilor fiecărui membru din echipa de lucru;
- Identificarea grupului țintă;
- Prezentarea proiectului;
- Realizarea, aplicarea, prelucrarea și interpretarea unui chestionar grupului vulnerabil (14-16 ani);
- Realizarea, aplicarea, prelucrarea și interpretarea unui chestionar părinților;
- Elaborarea unui material, prezentare Power Point cu metodele contraceptive și cu bolile cu transmitere sexuală;
- Elaborarea unor planșe cu imagini sugestive temei proiectului;
- Elaborarea unor pliante cu informații sugestive temei proiectului;
- Consilierea mamelor-eleve, soluții ale mamelor din școala noastră;
- Elaborarea unui material audio-video cu informații sugestive temei proiectului;

- Confecționarea unor invitații prin care se va face cunoscută tema care va fi prezentată în cadrul unei activități cu participare largă (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai ISJ, DAS, DSP, etc.);
- Elaborare tematică întrebări / răspunsuri pentru concursul “Ce știu elevii despre metodele contraceptive și boli cu transmitere sexuală”;
- Vizionări de filme adecvate temei;
- Cooptare invitați din rândul medicilor, psihologi, asistenți sociali;

DESFĂȘURAREA PROIECTULUI

1. Prezentarea unor statistici privind creșterea numărului de mame minore;
2. Realizarea portretul mamei minore (image, mediu de viață, tip de familie), responsabilitățile începerii vieții sexuale, ”soluții” ale mamelor /parinților adolescenți la această problemă;
3. Realizare eseu „Povestea mea”;
4. Prezentarea în power point a rezultatelor obținute în urma prelucrării chestionarului aplicat pe un eșantion de 100 de elevi de la Liceul Tehnologic „Voievodul Gelu” - Zalău;
5. Prezentarea în power point a unor informații referitoare la metodele contraceptive și cu bolile cu transmitere sexuală;
6. Prezentarea de către medicul specialist a unor aspecte concrete legate de întreruperea de sarcină și prezentarea efectelor negative asupra organismului și a psihicului tinerelor;
7. Vizionarea unor filme adecvate temei de către elevele cazate în internat care constituie un grup vulnerabil;
8. Realizarea unui concurs cu tema “Ce știu elevii despre metodele contraceptive și bolile cu transmitere sexuală” prin participarea a trei echipe, fiecare echipă fiind formată din trei elevi;
9. Realizarea unui concurs de planșe/pliante realizate de elevii cooptați în proiect;
10. Dezbateră” Sarcina versus Avort”, prezentare/concurs- eseu”Povestea mea”.

AȘTEPTĂRI

- Creșterea nivelului de informații al elevilor cu privire la consecințele începerii vieții sexuale premature;
- Conștientizarea importanței utilizării metodelor contraceptive;

- Reducerea riscului îmbolnăvirii cu boli cu transmitere sexuală;
- Atitudinea față de mamele-eleve.

DISEMINAREA PROIECTULUI

- într-o ședință de consiliu profesoral;
- în revista școlii și a catedrei;
- elaborarea unei broșuri/reviste cu ISBN „Mame adolescente“

RESURSE UMANE:

- Elevi, cadre didactice, părinți , reprezentanți ai DSP, DAS, medici, asistenți sociali, psihologi.

RESURSE MATERIALE:

- surse de documentare adecvate temei, materiale video, pliante, aparatură audio-video,;

Calendarul activităților

<i>Nr.crt</i>	<i>Denumirea și conținutul activității</i>	<i>Locul desfășurării</i>	<i>Cine răspunde</i>	<i>Termen</i>
<i>1.</i>	-Constituirea echipei de lucru -Repartizarea sarcinilor fiecărui membru din echipa de lucru	<i>Liceul Tehnologic “Voievodul Gelu”, Zalău</i>	<i>Prof. Dascal Mirela</i>	<i>Oct. 2021</i>
<i>2.</i>	-Identificarea grupului țintă ,discuții individuale cu mamele-eleve - Consilierea mamelor-eleve -Realizarea portretul mamei minore -Realizarea unui material audio-video	<i>Cabinet consilier școlar</i>	<i>Prof. Dascal Mirela</i>	
<i>3.</i>	-Realizarea, aplicarea, prelucrarea și interpretar chestionar grupului vulnerabil (14-16 ani)	<i>Liceul Tehnologic</i>	<i>Prof. Dascal Mirela</i>	<i>Noiem. 2021</i>

		<i>“Voievodul Gelu”, Zalău</i>	Prof. Groza Monica Prof. Gaspar Hajnal	
6.	- “Esti un bun părinte ?” -întâlnire cu părinții -Realizarea, aplicarea, prelucrarea și interpretarea chestionarului pentru părinți	<i>Sala 6</i>	Prof. Gaspar Hajnal Prof. Dascal Mirela Prof. Groza Monica Prof.diriginți	Februarie 2022
7.	-Elaborarea de materiale adecvate temei, prezentare Power Point, pliante, planșe, film, eseu	<i>Liceul Tehnologic “Voievodul Gelu”, Zalău</i>	Prof. Dascal Mirela	Martie 2022
8.	-Întâlnire cu medicul specialist ,prezentarea unor aspecte concrete legate de întreruperea de sarcină și prezentarea efectelor negative asupra organismului și a psihicului tinerelor -Prezentarea referitoare la metodele contraceptive și cu bolile unor informații cu transmitere sexuală -Realizarea unui concurs cu tema “Ce știu elevii despre metodele contraceptive și bolile cu	<i>Sala 6</i>	Prof. Dascal Mirela Reprezentanți AMG	Aprilie 2022

	transmitere sexuală”			
9.	-Vizionari de filme cu tema” Mame adolescente”	<i>Sala 6</i>	<i>Prof. Dascal Mirela Prof. Groza Monica Prof. diriginti</i>	<i>Mai 2022</i>
10.	-Dezbaterea” Sarcina versus Avortul” -prezentare/concurs- eseu” Povestea mea” - concurs de planşe/pliante -premierea elevilor cooptați în proiect	<i>Sala 6</i>	<i>Prof. Dascal Mirela Reprezențați ai DSP,DAS, medici speciliști părinți</i>	<i>Iunie 2022</i>

BUNELE MANIERE – OPȚIONAL

PROF. INV. PREȘC. SABOU DANA ANCA
GRĂDINIȚA CU PP. NR. 12 ZALĂU

PROGRAMA PENTRU ACTIVITATEA OPȚIONALĂ

„BUNELE MANIERE”

GRUPA MARE

„Politețea este un semn al demnității, nu al servilismului” Theodore Roosevelt

Denumirea materialului didactic auxiliar:”Bunele maniere”

Domenii experiențiale vizate: Domeniul Știință

Domeniul Limbă și comunicare

Domeniul estetic și creativ

Domeniul om și societate

Domeniul psihomotric

Nivel de vârstă/Grupa: Nivel II,grupa mare

Grup țintă: preșcolari,părinți,cadre didactice

Durata: 1 an

ARGUMENT

Învățământul preșcolar se prezintă ca cea mai largă, modernă și adecvată măsură în serviciul copiilor, în vederea însoțirii lor pe drumul valorificării potențialului biopsihic de care dispune fiecare ființă umană.

Valorificarea potențialului creativ al copiilor și dezvoltarea generală a aptitudinilor intelectuale se realizează prin acțiuni de cooperare a factorilor educativi. Însă,interesul scăzut, manifestat, în ultima vreme, de către tineri, pentru regulile politeții, pentru formele de exprimare ale bunei cuviințe ne-au făcut să ne îndreptăm atenția spre această latură educativă,căci politețea e necesară în toate ceasurile vieții noastre. Ea trebuie să vină , în primul rând, dinăuntrul nostru, pentru a avea drept de manifestare exterioară.

Educația unui copil nu se limitează doar la a-l învăța să scrie, să citească și să calculeze. El trebuie să învețe și cum să se comporte cu ceilalți, iar aceasta e răspunderea noastră, educatori și părinți deopotrivă. Să-i obișnuim de mici cu bunele maniere. Sunt cheia către succesul lor social.

Prezentul opțional are ca scop principal promovarea unui dialog și a unei comunicări între copiii din grădiniță și a unui comportament civilizat. Sunt copii bine crescuți care știu să se poarte și să vorbească frumos, în preajma cărora este o plăcere să te afli. Cei care nu au învățat să se poarte de mici vor fi respinși de colegi, vor deveni răi și se vor afla permanent în conflict.

Pentru a nu face parte dintre aceștia învățăm să ne comportăm civilizat și vom cunoaște bucuria pe care ne-o va aduce prezentul proiect, care va fi o carte de vizită cu care vom deschide mai ușor ușile bunăvoinței celor de lângă noi.

COMPETENȚE GENERALE:

- Cunoașterea și utilizarea limbajului din sfera valorilor morale și civilizate.
- Identificarea regulilor și normelor de comportament civilizat în diferite situații
- Adoptarea unor atitudini politicoase.
- Identificarea și respectarea bunelor maniere la vârsta copilăriei.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Să cunoască și să respecte normele necesare integrării în viața socială, precum și reguli de securitate personală.
- Să-și adapteze comportamentul propriu la cerințele grupului în care trăiește .
- Să aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu norme prestabilite și cunoscute.
- Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive, să manifeste prietenie, toleranță, armonie, concomitent cu învățarea autocontrolului.
- Să înțeleagă și să transmită mesaje simple.
- Să audieze cu atenție un text, să rețină ideile principale și să demonstreze că l-a înțeles.
- Să aplice norme de comportare specifice asigurării sănătății și protecției omului.
- Să dobândească comportamente și atitudini igienice corecte față de propria persoană și față de alte ființe și obiecte.
- Să cânte cu dezinvoltură cântece pentru copii.

COMPORTAMENTE:

- Să precizeze consecințele nerespectării bunelor maniere în viața personală;
- Să-și însușească și să folosească formulele de politețe: ”mulțumesc”, ”te rog”, ”iartă-mă”;
- Să cunoască avantajele purtării manierate;
- Să selecteze alimente sănătoase pentru organismul uman;
- Să se comporte civilizată în cadrul unei vizite;
- Să se poarte adecvat atât pe stradă cât și în mijloacele de transport în comun;
- Să comenteze câteva situații de comportare civilizată și necivilizată când participă la spectacole;
- Să recunoască greșeli-reguli de comportament;
- Să deprindă tehnica împachetării unui cadou;
- Să manifeste compasiune față de micile vietăți lipsite de puterea de a se apăra.
- Să ia atitudine împotriva comportamentelor neadecvate;
- Să își respecte și să își iubească necondiționat bunicii;
- Să își descrie bunicii și să explice de ce îi iubesc;
- Să-și însușească regulile de comportare civilizată la grădiniță;
- Să-și aprecieze propriul comportament în raport cu alte persoane sau personaje din povești, în situații cunoscute;
- Să participe cu interes la activitățile casnice;
- Să sesizeze importanța aniversărilor în familie;
- Să creeze povești după ilustrații;
- Să audieze cu atenție textul cântecului prezentat;
- Să formuleze corect, clar și coerent enunțuri cu diverse mesaje;
- Să utilizeze formule de politețe în comunicarea cu o persoană cunoscută sau necunoscută.

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

- Adresarea formulelor de salut;
- Exerciții de folosire a cuvintelor magice;
- Exerciții de mimare a unor stări sufletești și de recunoaștere a acestora după expresia facială a celor din jur;
- Exerciții de rezolvare a unor situații reale de viață;

- Povestiri;
- Desene,colorare;
- Jocuri de rol;
- Pictură;
- Convorbiri;
- Fișe de lucru;
- Aplicații;
- Dialoguri tematice;
- Ghicitori;
- Jocuri de mișcare.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

1. Metode

a) Metode de comunicare orală:

-expozitive: povestirea, descrierea, explicația, instructajul

-conversative: conversația, discuția liberă.

b) Metode de explorare și descoperire

-observarea, învățarea prin descoperire, demonstrația

c) Metode bazate pe acțiune

-exercițiul, jocul exercițiul.

2. Mijloace de învățământ

-seturi de planșe;

-ilustrații;

-fotografii;

-cărți;

-măști;

-costume;

-fișe de lucru;

-lipici;

-telefon;

-calculator;

-CD-uri.

3. Forme de organizare

- activități organizate frontal;
- pe echipe, pe grupuri mici;
- individual;
- în parteneriat cu alți factori educaționali.

MODALITĂȚI DE REALIZARE:

- observarea;
- lectură după imagini;
- converbirea;
- povestirea
- memorizarea;
- activități practice
- jocul de rol;
- jocul distractiv;
- dramatizarea.

EVALUARE:

- expoziții;
- concursuri;
- discuții;
- jocuri de rol;
- albume;
- programe artistice

BIBLIOGRAFIE:

- Marcela Penes, "Ghid de comportare civilizată", București, Editura ANA, 2000
- A. Băban, D. Petrovai, G. Lemeni, "Consiliere și orientare", București Humanitas Educațional, 2002.
- Revista „Învățământului preșcolar” nr. 1-2, 2006

PLANIFICAREA ACTIVITATII OPTIONALE

An scolar 2022-2023 - 36 saptamani

Nr. Crt	Saptamana	Obiective	Tema activitatii
1.	Saptamana 1	- intelegerea codului bunelor maniere si importanta respectarii lui in viata de zi cu zi	”Codul bunelor maniere”- discutii libere cu copiii, pentru familiarizarea cu tema propusa
2.	Saptamana 2	-sa-si insuseasca regulile de baza a salutului - sa salute corect persoanele cunoscute de ei sau de parintii lor	„Salutul”-reguli de baza - Convorbire
3.	Saptamana 3	-sa se prezinte,descrie - sa-si prezinte membrii familiei, prietenii, colegii	„Eu sunt....el este...” ”-joc exercitiu
4.	Saptamana 4	-importanta formulelor de politete in relatiile intrasociale	”Un copil politicos!” -cantec
5.	Saptamana 5	-sa-si dezvolte interesul si preocuparea de a fi curati si ordonati	„Aspectul exterior” -povestirea educatoarei
6.	Saptamana 6	-sa foloseasca corect formulele de politete in orice imprejurare - sa precizeze consecintele nerespectarii bunelor maniere in viata personala	„Cuvinte frumoase” -joc de rol
7.	Saptamana 7	-sa respecte regulile de igiena personala pentru a fi respectati si indragiti de cei din jur	„Prietenii”,de Dan Faur -memorizare
8.	Saptamana 8	-sa cunoasca si sa-si insuseasca regulile de comportare civilizata in gradinita -sa inteleaga necesitatea respectarii lor	„Bunele maniere la gradinita” -convorbire
9.	Saptamana 9	-sa se comporte civilizatat in cadrul unei vizite	„In vizita” -joc de rol
10.	Saptamana 10	-sa-si manifeste dezacordul fata de	”Vizita”,de I.L.Caragiale

		atitudinile negative din propriul comportament si al celorlalti	-lectura educatoarei
11.	Saptamana 11	-sa-si aprecieze propriul comportament in raport cu alte persoane sau personaje din povesti, in situatii cunoscute	„Iedul cu trei capre” -dramatizare
12.	Saptamana 12	-sa pastreze o tinuta corespunzatoare la masa -sa foloseasca corespunzator tacamurile	„Politetea la masa,Sarut-mana pentru masa!” -joc exercitiu
13.	Saptamana 13	-sa ofere ajutor animalelor aflate in pericol	„Fapte bune,de Victor Tulbure” -memorizare
14.	Saptamana 14	-sa-si formeze deprinderea de a fi curati si ordonati	”Pastreaza-ti camera curata” -lectura educatoarei
15.	Saptamana 15	-sa identifice sensul si semnificatia normelor si valorilor morale in situatii concrete -sa ia atitudine impotriva comportamentelor neadecvate	Evaluare sumativa ”Fapte bune/fapte rele” -studiu de caz

16.	Saptamana 16	-sa ofere ajutor atunci cand este nevoie.	„Ofera ajutor cand ti se cere!” -lectura educatoarei
17.	Saptamana 17	-sa-si dezvolte sentimentul de prietenie fata de colegi	„Casuta din oala” -dramatizare
18	Saptamana 18	-sa precizeze cum trebuie sa se comporte in relatiile de familie -sa pretuiasca ”bogatia”de a avea o familie	„Doi frati cuminti”de Elena Farago -memorizare
19.	Saptamana 19	-sa-si formeze sentimentul de dragoste si respect pentru mama	„Felicitare pentru mama” -lipire
20.	Saptamana 20	-sa-si formeze deprinderea de a pastra ordinea la jucarii	„Facem ordine la jucarii” -activitate gospodareasca

21.	Saptamana 21	-sa-si formeze deprinderea de a fi prieteni unii cu altii, de a se ajuta, de a se juca impreuna	”Povestea puisorului inganfat” -lectura educatoarei
22.	Saptamana 22	-sa cunoasca regulile de comportare in colectivitate	„Cearta,-cantec
23.	Saptamana 23	-sa cunoasca regulile de oferire a florilor	„Reguli pentru oferirea florilor” -discutii
24.	Saptamana 24	-sa confectioneze si sa impacheteze cu placere un cadou pentru o persoana draga	„Confectionam daruri pentru cei dragi” -activitate practica
25.	Saptamana 25	-sa aplice corect regulile de circulatie si normele morale -sa invete din greselile altora	„Greseala Cuminticai”, de Viniciu Gafita -lectura educatoarei
26.	Saptamana 26	-sa desprinda continutul educativ din imagini si din versurile poeziei	„Cum treci strada?”,de Ileana Bumbac -memorizare
27.	Saptamana 27	-sa cunoasca si sa alice reguli privind convorbirile telefonice	„Cum vorbim la telefon?” -citire de imagini
28.	Saptamana 28	-sa constientizeze importanta folosirii corecte a telefonului in situatii-limita, menite sa salveze viata lor sau a celor din jur	„Alo, Salvarea, Pompierii, Politia....” -dramatizare
29.	Saptamana 29	-sa comenteze cateva situatii de comportare civilizata si necivilizata cand participa la spectacole	”La teatru” -convorbire pe baza materialului intuitiv
30.	Saptamana 30	-sa-si dezvolte dragostea pentru munca	„Bondarul lenes ”, de Elena Farago -lectura educatoarei
31.	Saptamana 31	-constientizarea consecintelor pozitive si negative ale actelor sale asupra sa si asupra celorlalti.	”Asa da, asa nu” -joc didactic
32.	Saptamana 32	-analizarea catorva proverbe	”Invatatura din proverbe”

		romanesti, insistand asupra mesajului etic.	-sezatoare
33.	Saptamana 33	-promovarea valorilor cerute cetatenilor tarilor membre: devotament civic, dragoste si prietenie fata de oameni	"Suntem cetateni europeni" -convorbire cu suport intuitiv
34.	Saptamana 34	-extragerea din piesa de teatru prezentata invataminte legate de consecintele unor trasaturi negative de caracter: frica, inganfarea, lasitatea.	"Fabula inteleapta" -vizionare piesa de teatru
35.	Saptamana 35	-manifestarea dezacordului in legatura cu atitudini negative de distrugere, dezordine si neglijenta.	"Cel mai bun copil esti tu!" -joc didactic
36	Săptamana 36	-sa constientizeze consecintele pozitive si negative ale actelor sale asupra sa si asupra celorlalti -sa manifeste comportamente pozitive in relatiile de grup -sa dezaprobe atitudinile negative si comportamentul necuviincios	ABC-ul bunelor maniere" Evaluare finala

„CHEIA SUCCESULUI ÎN EDUCAREA PREȘCOLARILOR”

IEPURE CRISTINA, Grădinița cu P.P. ”Voinicel” Zalău
GHEORGHE ALINA, Grădinița cu P.P. ”Voinicel” Zalău

ARGUMENT:

Familia este mediul în care copilul se naște, trăiește, se dezvoltă și se formează pentru viață. Este principalul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. De asemenea, în primii ani de viață, în familie se formează imaginea de sine a copilului care este esențială pentru funcționarea sa socială.

În grădiniță, actul educațional are o eficiență sporită dacă este implicată familia. Implicarea părinților nu înseamnă numai sprijin material sau discuții despre problemele copilului, înseamnă implicare în problemele întregii grupe de preșcolari. În acest scop, constituirea unor relații pozitive între familie și grădiniță conduce la unificarea sistemului de valori și cerințe legate de copil.

Parteneriatul dintre grădiniță și familiile copiilor, desfășurat în termeni amiabili și de respect reciproc, oferă un mediu propice influențării pozitive a educației copilului. Relația de parteneriat, capabilă să le ofere ambelor părți implicate posibilitatea de a acționa, va avea efecte benefice asupra dezvoltării copilului.

SCOPUL:

Conceperea și realizarea acestui parteneriat are ca scop consilierea părinților privind cunoașterea propriilor copii și aplicarea unor strategii educaționale corecte, atât în cadrul familial cât și în instituția preșcolară.

OBIECTIVE:

Privind părinții:

- să participe activ în cadrul parteneriatului grădiniță-familie, cât și la alte activități organizate în grădiniță;
- să informeze educatoarea privind comportamentul copiilor în familie și societate;

- să continue în familie programul educațional propus de instituția preșcolară, îmbinând armonios atitudinea permisivă cu exigența.

GRUP ȚINTĂ:

- copiii, părinții, comunitatea locală.

LOCAȚIA: - grădinița și alte spații impuse de calendarul acțiunilor.

RESURSELE PROIECTULUI:

resurse umane: educatoare, copii și părinții, consilier școlar, medic;

resurse materiale : spațiile de învățământ ale unității, CD-uri cu filme documentare, cărți, aparat foto, camera video, jurnalul proiectului, chestionare, fișe de lucru, hârtie și instrumente de scris, fotografii și lucrări realizate de copii împreună cu părinții ;

resurse financiare: bugetul proiectului se va procura prin sponsorizări și autofinanțare;

REZULTATE AȘTEPTATE :

- schimbarea comportamentului copiilor;

- respectarea cerințelor microgrupului;

- schimbarea atitudinii părinților față de copii; schimbarea premiselor relației grădiniță-familie.

EVALUARE; chestionare, expoziție foto, expoziție cu produsele activității copiilor, caiet cu reguli de comportare.

DISEMINAREA REZULTATELOR: expuneri în cadrul consiliului profesoral, comisiei metodice.

FINALITĂȚI:

- Amenajarea unor expoziții cu lucrările copiilor;

- Realizarea unui album cu imagini din timpul derulării proiectului.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR PROPUSE:

„La grădiniță”- ședință cu părinții, acțiuni organizatorice, prezentarea calendarului activităților grupei;

„Să ne cunoaștem mai bine copiii”- dezbateri cu această temă, informarea fiecărui părinte privind rezultatele evaluării inițiale, măsuri ameliorative ce se impun după caz.

„Carnavalul toamnei”- prepararea și savurarea unor salate din fructe și legume, prăjituri, etc

„Crăciunul, sărbătoarea bucuriei”- păstrarea tradiției de a colinda împreună cu copiii colinde tradiționale;

„Eminescu, marele poet român”- recitarea unor poezii scrise de Eminescu;

„Să citim pentru mileniul trei”- citim împreună în cadrul programului național de stimulare a interesului pentru lectură;

„Mamă, dragă mamă!”- scurt program artistic dedicat zilei de 8 Martie;

„Prietenii curățeniei”- activitate de educație sanitară, reguli de igienă și alimentație sănătoasă;

„Educați Așa!”- curs cu părinții în cadrul programului național de educație parentală;

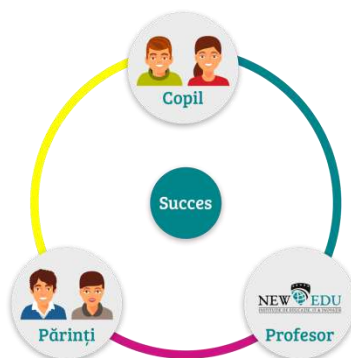
„Sănătatea mediului, sănătatea noastră”- acțiune de ecologizare a spațiului din apropierea grădiniței;

„1 Iunie- Frumusețea zâmbetului de copil”- carnaval dedicat Zilei Copilului.

SĂ INDEPĂRĂTĂM BARIERELE DE COMUNICARE!

CRISTE ANDREEA- IOANA

Liceul de Artă „Ioan Sima” Zalău

Motto: „Spune-mi și o să uit. Arată-mi și poate n-o să-mi amintesc. Implică-mă și o să înțeleg.” (proverb american)

Argument

Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv doar școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. Așadar, cel mai bun mijloc de a influența favorabil dezvoltarea copiilor și comportamentele acestora este să acționezi asupra convingerilor, atitudinilor și comportamentelor părinților, căci aceștia sunt cei mai timpurii și mai apropiați educatori ai învățăcelilor.

Împreună cu părinții, școala are un rol deosebit de important, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinților după principii științifice psihopedagogice devine o necesitate. Părinții au un rol esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat afectiv și moral. Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât rezultatele copiilor sunt mai mari.

De cele mai multe ori, comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând, atât aspecte pozitive, cât și negative pe parcursul mai multor generații.

Scop: Îmbunătățirea relației dintre părinți- copii și dintre familie- școală prin înlăturarea barierelor de comunicare dintre cadre didactice, părinți și elevi, astfel încât să se creeze un mediu de încredere, în care copilul să manifeste o stare de bine.

Obiective:

- Sprijinirea părinților în rezolvarea problemelor pe care le întâmpină în creșterea copiilor
- Analiza fiecărui tip de părinte și identificarea categoriei din care face parte
- Analiza fiecărui tip de inteligență și identificarea inteligențelor predominante pe care le are copilul
- Dezvoltarea relației dintre părinți și copii prin încurajarea comportamentelor de sprijin ale părinților și modificarea comportamentelor non-productive
- Reducerea stresului și a tensiunilor generate de îndeplinirea rolului de părinte
- Să înțeleagă cât este de important timpul de calitate petrecut împreună cu copilul și care sunt beneficiile acestuia
- Îmbunătățirea abilităților părinților de a comunica cu copiii și de a-și ajusta așteptările față de aceștia în mod realist
- Cunoașterea celor trei nevoi psihologice de bază ale copiilor

Perioada de desfășurare: An școlar 2023-2024 (octombrie 2023- iunie 2024)

Locul de desfășurare: Liceul de Artă „Ioan Sima” Zalău

Grupul țintă:

✚ **Beneficiari direcți:** colectivul de părinți al clasei a IV-a B

✚ **Beneficiari indirecti:** elevi, comunitate, cadre didactice

Colaboratori: consilier școlar, logoped, psihologul școlii

Resurse:

✚ **Umane:** învățătoare, părinți, elevi, consilier școlar, logoped, psiholog

✚ **Materiale:** laptop, videoproiector, imprimantă, tablă, instrumente de scris, foi de hârtie, cărți, suporturi de curs, afișe, pliante, postere, filmulețe, prezentări power-point, post-ituri, chestionare, scrisoare către părinți (anexa 1), fișe pentru părinți (anexa 2), angajament și diplome pentru implicare

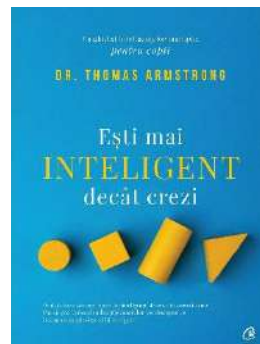
Calendarul activităților desfășurate:

✚ Activitățile se vor desfășura ***lunar***, pe parcursul anului școlar.

✚ La începutul anului școlar părinții vor primi o scrisoare prin care îi voi invita să se implice, alături de copiii lor, în derularea programului „Școala părinților”. La prima ședință, le voi cere părinților să scrie pe bilețele, câteva teme de interes care le-ar plăcea să fie abordate în cadrul acestor întâlniri.

- ✚ Pe parcursul anului școlar, părinții pot propune/ solicita diverse teme de discuție în funcție de problemele cu care se confruntă acasă în interacțiunea cu al lor copil.
- ✚ Fiecare întâlnire va dura între 60 și 90 de minute.
- ✚ Părinții vor fi anunțați înainte cu o săptămâna de data și ora la care se va desfășura activitatea.
- ✚ Temele sunt interactive, conținând și aplicații cu caracter ludic, care necesită un grad mare de implicare din partea părinților, cadrelor didactice sau chiar și al copiilor.
- ✚ La sfârșitul anului școlar, se va face evaluarea activității de proiect.

Nr. crt.	Data/ Luna	Tema activității	Participanți	Modalități de realizare
1.	OCTOMBRIE 2023	Școala și părinți	-elevi -părinți -învățătoare	Aplicație: <i>Petrecerea</i> (scop: crearea unui cadru care să faciliteze socializarea copiilor și adulților) Chestionar- pentru părinți și copii Discuții Joc de rol
2.	NOIEMBRIE 2023	Să ne cunoaștem copilul!	-părinți -consilier școlar -învățătoare	Exercițiu introductiv: <i>Așteptările copiilor noștri</i> (se pornește de la răspunsurile oferite de către elevi în cadrul chestionarului aplicat la prima întâlnire) Discuția Panel Teoria Inteligențelor Multiple (prezentare Power-Point, filmuleț) https://www.youtube.com/watch?v=ywIphYzmfQM Chestionare orală Prezentare carte

3.	DECEMBRIE 2023	Tipuri de părinți. Tipuri de copii	-învățătoare -părinți -psiholog școlar	Prezentare Power-Point- <i>Tipuri de părinți și copii; Cele trei nevoi psihologice de bază ale copiilor</i> Dezbateri Muncă în grup Joc de rol Conversație euristică
4.	IANUARIE 2024	Managementul conflictelor	-învățătoare -părinți -consilier școlar	Brainstorming- <u>Identificarea principalelor cauze care generează conflicte în mediul familial</u> Discuții Chestionare orală Tehnici mentale de rezolvare a conflictelor- prezentare oferită de către consilierul școlar Pliant- Reguli în medierea conflictelor
5.	FEBRUARIE 2024	Petrecerea timpului de calitate cu copiii	-învățătoare -părinți	„Nu doar de ziua mea”- melodie pentru a sensibiliza părinții Conversație euristică Aplicarea unui chestionar Prezentare power-point și un CD- <i>Timp de calitate cu copilul tău</i> Jocuri Învățare prin cooperare Fișă pentru părinți- Idei de activități
6.	MARTIE 2024	Stilul de viață „Cea mai mare parte dintre vicii au începuturi dulci și urmări amare”- Balzac	-învățătoare -părinți	Exercițiu introductiv- <i>Stilul meu</i> Chestionare orală <i>Cum influențează stilul de viață al părintelui, stilul de viață al copilului?</i> Adoptarea comportamentelor/ obiceiurilor sănătoase- piramida alimentelor Mindfulness zilnic pentru părinți și copii
7.	APRILIE 2024	Dezvoltarea socio-emoțională	-învățătoare -părinți	Prezentare Power-Point Jocuri- empatie, socializare, emoții

		a copiilor	-consilier școlar	Conversație euristică Joc de rol- <i>bilețele cu diverse situații, Cum se simte copilul când...?</i> Aplicație- <i>Ce expresii să eviți, astfel încât să nu creezi răni emoționale copilului tău?</i>
8.	MAI 2024	Cum să crești un copil disciplinat și responsabil, fără severitate, critică și pedeapsă?	-învățător -părinți -psiholog	Discuții: -Dezvoltarea autonomiei -Oferirea de responsabilități copilului -Aprecierea faptelor/ comportamentelor <i>Cum să-i motivăm să învețe sau să facă cu drag temele?</i> - muncă în grup
9.	IUNIE 2024	Oferirea feedback-ului	-învățător -părinți	Răspunde- Aruncă- Interoghează (întrebări din teme parcurse) Cum să oferim feedback copiilor noștri?- prezentare Aplicație: <i>Petrecere finală</i> (schimb de impresii, oferirea diplomelor pentru implicare)

Anexa 1- Scrisoare către părinți

Dragi părinți,

Vă invităm să veniți alături de noi, pentru a derula programul „Educația părinților”. Împreună vom construi o relație mai bună între școală și familie, pentru binele copilului dvs.

Acest program nu-și propune să substituie clasicele ședințe cu părinții, dar pe lângă acestea este bine să se lucreze și altfel cu părinții, pentru dezvoltarea colaborării școală – familie.

În timpul întâlnirilor se vor aborda diverse teme, de larg interes pentru dezvoltarea și educarea copilului. Temele vor fi abordate într-o manieră interactivă, cu pronunțat caracter interactiv.

Succesul copiilor noștri depinde de noi. Vă așteptăm!

Diriginte

Activități pentru petrecerea timpului de calitate alături de copii

- ❖ **Nu te grabi să ajungi acasă.** Oprește-te cu copilul într-un parc în drum spre casa și lasă-l să-și elibereze energia la locul de joacă. Cei mici au nevoie de multă mișcare de care nu întotdeauna au parte la grădiniță, școală sau afterschool.
- ❖ **Desenați pe asfalt.** Alegeți un loc în parc, în parcare din spatele blocului sau într-un alt loc mai puțin circulat de mașini și desenați tot ce vă trece prin minte. Puteți folosi această activitate pentru a întări cunoștințele noi dobândite de copil sau pentru a-l ajuta să-și exprime emoțiile sau vreo suferință despre care îi este greu să vorbească, dacă este cazul.
- ❖ **Adunați frunze, castane, ghinde, pietricicele sau orice alte materiale naturale** din parc sau pur și simplu de pe stradă, de sub copacii din drumul vostru spre casa. Este o activitate ce presupune atenție, mișcare și care poate fi prelungită și acasă: cele mai frumoase „exponate” pot fi amenajate într-o miniexpoziție sau puteți folosi aceste materiale pentru a crea diferite aplicații.
- ❖ **„La vanatoare de...”** orice obiect sau material mai mult sau mai puțin rar. Acest joc poate fi practicat oriunde puteți găsi asemenea materiale sau imagini. De exemplu, puteți căuta un trifoi cu patru foi, o frunză uriasă de artar, o frunză care să aibă pe ea minim 3 culori, o piatră ovală sau patrată etc.
- ❖ **Profitați la maximum de drumul dinspre și spre casa:** în drum spre școală: ne uităm la numerele de înmatriculare ale autoturismelor și căutăm ce cuvinte sugerează sau s-ar potrivi mai bine cu literele de pe numerele respective.
- ❖ **Jocul-Ghici, oare ce-i?**- părintele îi poate descrie copilului o clădire sau ceva important pe lângă care au trecut, iar copilul va trebui să ghicească cu ajutorul unor indicii.

BIBLIOGRAFIE:

- ***Ghid UNICEF (2006). *Educația părinților*. București: MarLink
- Ciohondaru., E., (2004). *Succesul relației dintre părinți și copii acasă și la școală*. București: Humanitas
- Cojocaru, Ș., Cojocaru, D. (2011). *Educația parentală în România*. Buzău: Alpha MDN
- Cremene, U. (2019). *Cele trei nevoi psihologice de bază ale copiilor și 18 tehnici antidot care reduc stresul părinților*. București: All about parenting.
- Onaci, M. (2008). *Școala părinților*. Zalău: Școala Noastră
- Popenci, Ș., Fartușnic, C. (2009). *Motivația pentru învățare: de ce ar trebui să le pese copiilor de ea și ce putem face pentru asta*. București: Didactica Publishing House.
- Schaffer, H. R. (2010). *Introducere în psihologia copilului*. Cluj-Napoca: ASCR.